

Fredagen den 17 mars

Kl. 09.00–10.06
11.00–12.43

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 24 februari justerades.

§ 2 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2016/17:367

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:367 Medicinsk åldersbedömning
av Johanna Jönsson (C)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 28 april 2017.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade arrangemang.
Stockholm den 14 mars 2017
Justitiedepartementet
Morgan Johansson

Interpellation 2016/17:368

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:368 Arbetskraftsinvandring
av Johanna Jönsson (C)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 28 april 2017.

Skälet till dröjsmålet är sedan tidigare inbokade arrangemang.
Stockholm den 14 mars 2017
Justitiedepartementet
Morgan Johansson

§ 3 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Proposition
2016/17:113 till försvarsutskottet

Motioner

2016/17:3614–3616, 3618 och 3620 till miljö- och jordbruksutskottet
2016/17:3635 till socialutskottet
2016/17:3628 till kulturutskottet
2016/17:3636–3641 till socialförsäkringsutskottet

EU-dokument

KOM(2017) 114 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 10 maj*.

Svar på
interpellationer

§ 4 Svar på interpellation 2016/17:334 om fjärrstyrning av F 17G

Anf. 1 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Herr talman! Allan Widman har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta för att den militära flygverksamheten på Visby F 17G ska få den redundans som krävs för totalförsvarets behov.

Luftfartsverkets huvuduppgift är att tillhandahålla en säker, effektiv och miljöanpassad flygtrafiktjänst för civil och militär luftfart. Denna uppgift är oberoende av vilken teknik som används.

Flygtrafikledning är en nödvändig komponent i flygverksamheten. Försvarsmakten ställer krav på verksamheten utifrån militära behov, och Luftfartsverket ansvarar för att flygtrafikledning vid Visby flygplats kan bedrivas utan störning för den militära luftfarten. Luftfartsverket har inlett ett samråd med Försvarsmakten i fråga om fjärrdrift av flygtrafikledningen vid Visby flygplats. I det samrådsförfarandet behandlas frågan om fjärrstyrd flygtrafikledning påverkar redundansen i Försvarsmaktens flygverksamhet.

Anf. 2 ALLAN WIDMAN (L):

Herr talman! När jag i går tog del av försvarsministerns svar på min interpellation erinrade jag mig en interpellationsdebatt för snart tolv år sedan mellan min tidigare kollega här i riksdagen Carl B Hamilton och dåvarande statsminister Göran Persson. Interpellationen handlade om vilka säkerhetspolitiska implikationer Sveriges medlemskap i Europeiska unionen innebar.

En bit in i debatten minns jag att statsministern svarade att om något EU-land skulle råka illa ut kan Sverige inte stå passivt. Det svaret utvecklades så småningom till den solidaritetsförklaring som bekräftades genom Lissabonfördraget och nu också tillämpats i en europeisk kontext.

Jag nämner detta, herr talman, därför att det är min uppfattning att de svar som ges på riksdagsledamöternas interpellationer blir mer och mer intetsägande. Jag skulle till och med vilja hävda att det går så långt att man från regeringens sida sätter i system att inte svara på den fråga som ställs. Jag är på sikt oroad över vad detta betyder för interpellations- och frågeinstitutet i riksdagen och för hela den parlamentariska debatten.

Min fråga till försvarsministern var vilka åtgärder han var beredd att vidta med avseende på totalförsvaret och tillgången till flygplatsen i Visby. Jag får till svar, herr talman, att samråd pågår. Det är just det samrådet som är själva bakgrunden till min fråga. Detta kommer att avgöras i närtid, men vår regering och den för totalförsvaret ansvarige ministern har uppenbarligen ingen uppfattning.

Jag hade inte väntat mig att regeringen skulle intervensera och peka med hela handen här i talarstolen. Men den som är ansvarig för vårt totalförsvaret borde åtminstone kunna problematisera denna fråga. Det handlar om redundans och robusthet – att detta är viktigt. Det handlar om att Gotland är av strategisk betydelse; det är en uppfattning som jag tror att försvarsministern delar. Och det handlar om att Gotland också är geografiskt isolerat. Det handlar inte bara primärt om stridsflyg, utan det handlar om tillförsel av militär personal, om medicinsk evakuering från ön, om förnödenhetstillförsel och mycket mer.

Herr talman! De flesta är överens om att vår tids krig börjar med allvarliga slag mot den civila infrastrukturen. Regeringen är, givet det svar jag får, uppenbart beredd att göra tillgängligheten till Gotland beroende av att förbindelserna till flygledare på fastlandet inte bryts. Jag tycker att det är äventyrligt och oroande.

Anf. 3 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Herr talman! Myndigheterna här i landet har en typ av ansvar, och regeringen har en annan typ av ansvar. Sedan 70-talet tillämpas i Sverige ett system med så kallad integrerad flygtrafikfjänt. Det innebär att Luftfartsverket svarar för all flygtrafikfjänt, både civil och militär. Vid höjd beredskap eller krig organiseras Luftfartsverkets flygtrafikfjänt i Försvarsmakten.

År 2010, det vill säga under den förra regeringen, trädde en ny luftfartslag i kraft. I den öppnades också för att den lokala flygtrafikfjänten kan bli konkurrensutsatt. Lokal flygtrafikfjänt är flygledning vid start och landning och in- och utflygning närmast flygplatsen. Den lokala flygtrafikfjänten utövas i tornet på flygplatsen. Konkurrensutövning innebär att flygplatshavaren skulle kunna upphandla vilken leverantör av lokal flygtrafikfjänt man vill.

Försvarsmaktens ansvar är att ställa krav på verksamheten utifrån militära behov, och Luftfartsverket ansvarar för att flygtrafikledningen vid Visby flygplats kan bedrivas utan störning för den militära luftfarten. Luftfartsverket ansvarar för verksamheten även under höjd beredskap och krig. Verket ska därför även fortsättningsvis se till att beredskapskraven uppfylls, bland annat att det finns personal som kan tjänstgöra vid grundberedskap, höjd beredskap och krig.

Detta är en sak som Försvarsmakten har ansvar för. Jag har förtroende för att ÖB och den personal inom Försvarsmakten som arbetar med dessa frågor enligt den inriktning som har angetts löser denna typ av problematik. Om man från Försvarsmaktens sida ser att man inte har den möjligheten förväntar jag mig att man tar kontakt med departementet i fråga.

Att intervensera är, som Widman säger, inte lämpligt i detta fall. Vi har ett särskilt förfarande för denna typ av frågor. Detta handlar inte om att svara på ett intetsägande sätt utan om att svara på ett sätt som följer den

gångse gången för bland annat denna typ av ärenden, där man skiljer på vad som är regeringens respektive myndigheternas uppgift.

Widman säger att han tror att jag möjligen har ett intresse för Gotland. Han har varit med i Försvarsberedningen och i många debatter. Han borde veta att jag har ett djupt intresse för Gotland. Om inte Widman har tagit del av medieuppgifter eller på annat sätt informerat sig kan jag upplysa om att det i den uppgörelse som ingicks mellan M, C, KD, MP och S för några dagar sedan även ingår att vi kommer att investera i luftvärn genom LVKV på Gotland.

Detta handlar alltså inte om tro utan om ett reellt intresse. Men jag är också tvungen att förhålla mig till det regelverk som gäller mellan regeringen och myndigheterna. Jag har respekt för att myndigheterna ska sköta sin uppgift. Klarar de inte det får man i ett senare skede åtgärda detta. Men jag ser inte att det finns anledning för oss att intervensera i något samrådsförfarande.

Anf. 4 ALLAN WIDMAN (L):

Herr talman! Jag påpekade i mitt inledande anförande att jag utgick från att försvarsministern delade min syn på Gotlands strategiska betydelse och de utmaningar som ligger i det faktum att ön är geografiskt isolerad från det svenska fastlandet. På den punkten är det bra att vi är helt överens.

Det är flera saker som gör mig lite bekymrad. Försvarsministern uppehåller sig uteslutande vid Försvarsmakten och militära intressen. Men ministern är ju ansvarig inte bara för det militära försvaret utan också för totalförsvarsplaneringen, vilket inkluderar det civila försvaret. Min fråga är: På vilket sätt tillgodoses exempelvis de intressen som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har, som är ansvarig för civilförsvarsplaneringen? Var kommer de in i processen, och vem tar hänsyn till dem?

Hur är det med Socialstyrelsen, som är ytterst ansvarig för sjukvården i landet, också i händelse av kris eller höjd beredskap? Hur blir de delaktiga i den nu pågående processen, och hur tillgodoses den myndighetens behov?

Försvarsministern säger att om något går snett här får vi åtgärda det senare. Tyvärr är det nog så att om man tar bort flygledarna från Visby och gör sig helt beroende av en kabel till fastlandet är det väldigt svårt att åtgärda det om olyckan skulle vara framme. Det kanske fungerar några månader eller några år, men så småningom kommer naturligtvis den tekniska utrustningen och kompetensen hos den personal som arbetar i flygledartornet i Visby att försvinna. Detta går inte att åtgärda om tre eller fyra år, i vart fall inte utan betydande ekonomiska ansträngningar.

Jag tror att försvarsministern bättre än de flesta vet vad som händer när en myndighet lämnar Gotland, som Försvarsmakten gjorde under regeringen Persson 2005. Det leder till ett långt, svårt, hårt och mycket kostsamt återetablerande.

Jag förvånas av att försvarsministern – och nu citerar jag honom inte – inte känner minsta oro. Jag vet att försvarsministern är rädd för anmälningar till riksdagens konstitutionsutskott, men jag lovar och försäkrar att det inte finns några som helst hinder för försvarsministern att problematisera den fråga som vi nu diskuterar, vilket han så här långt i den här debatten konsekvent har avstått ifrån.

I försvarsutskottet i går fick vi information från E-hälsomyndigheten. Numera använder vi inte skriftliga recept i Sverige. Allting är digitaliserat. Myndigheten uttryckte oro över det faktum att det inte längre finns block för skriftlig receptutskrivning på våra sjukhus. Man oroades över att det skriftliga förfarandet över huvud taget inte längre övas.

Likadant fick vi information från Riksbanken om att man nu överväger att Sverige som första land i världen ska skaffa en e-valuta, det vill säga att avskaffa kontantsamhället till 100 procent, med alla de risker som det innebär. Nu befinner vi oss på ett område där försvarsministern har möjlighet att påverka och göra det svenska samhället mer robust och tåligt för påfrestningar. Men jag konstaterar återigen att försvarsministern inte tar chansen. Han avstår helt från att problematisera en, som jag tror, synnerligen viktig fråga för det svenska totalförsvaret.

Anf. 5 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Herr talman! Jag tror att Widman väl känner till att regering och riksdag har slagit fast vikten av totalförvarsplaneringen, och detta med utgångspunkt i gällande författningsreglering. Sedan riksdagen tog sitt försvarsbeslut, som sträcker sig fram till 2020, har regeringen den 10 december 2015 fattat beslut om uppdrag och planeringsanvisningar till berörda myndigheter, däribland Luftfartsverket. Beslutet innebär att samtliga aktörer ska beakta ett totalförvarsperspektiv i planeringen av sin verksamhet. Det är sådant som Luftfartsverket måste förhålla sig till när man agerar.

Totalförsvaret handlar om att förbereda Sverige för den insats som behövs i krig. Det handlar om både det militära och det civila försvaret. Näringsidkare, arbetsmarknadsorganisationer och myndigheter har en skyldighet att delta i detta. Så sent som i den uppgörelse som Widmans parti inte omfattar tillför vi också särskilda resurser för totalförvarsplaneringen.

När det gäller själva sakärendet – även om Widman vill diskutera en lång rad olika frågor i samhällsutvecklingen som inte rör det här sakförhållandet – är det ändå Försvarsmakten som ansvarar för att ställa krav på verksamheten utifrån militära behov. Luftfartsverket ansvarar för att flygtrafikledningen vid Visby flygplats kan bedrivas utan störning för den militära luftfarten. Vi följer som sagt hela den här saken med intresse. Vi konstaterar att det pågår ett samråd, som jag tidigare har sagt.

Sedan vill jag komplettera med några faktauppgifter. Saab och Luftfartsverket samäger systemet för automatiserad flygtrafikledning. Man levererar denna tjänst till Luftfartsverket genom RTS, Remote Tower Services. I dag fjärrstyrs flygplatserna i Örnsköldsvik och Sundsvall från Luftfartsverkets fjärrstyrningscentral i Sundsvall, med över 6 000 timmars operativ drift sedan 2015. Inom kort kommer även Linköping City Airport att fjärrstyras från centralen i Sundsvall. Det har nyligen gjorts en utbyggnad med fem operatörsplatser för fjärrstyrning. I detta perspektiv får vi se vad samrådet när det gäller Visby kommer att leda till.

Jag upprepar att det måste finnas en rågång mellan myndigheter och regeringen när det gäller vem som har ansvar för vad, med de direktiv som finns för totalförvarsplanering och eventuell planering för hur man ska hantera det hela i höjd beredskap, i krigsläge och med utslagna system. Jag tänker inte gå in på några sådana detaljer, för där råder sekretess. Ytterst

är det ÖB och försvarsmaktsledningen som har ansvaret för de krav som ställs från Försvarsmaktens sida. Det är där ansvaret ligger.

Med en debatt utifrån en allmän problematisering kring det ena scenariot efter det andra träder man över gränsen och kommer in i det som i det här sammanhanget är myndighetens ansvar. Jag tycker inte att det i det här sammanhanget handlar om särskilt mycket utrymme för friåkning. Vi får nu se vad samrådsförandet leder till. Vi följer det från Regeringskansliet, men det är myndigheten som har ansvaret för det.

Anf. 6 ALLAN WIDMAN (L):

Herr talman! Det är riktigt att Allan Widman och Liberalerna valde att stå vid sidan när det nu blev en kompletterande försvarsuppgörelse i måndags. Den innebar att Försvarsmakten, som i dag omsätter ungefär 45 miljarder om året, fick ett tillskott på 425 miljoner kronor. På presskonferensen berättade vice ordföranden i försvarsutskottet att man hade firat detta med en tårta på Försvarsdepartementet. Mina tankar gick till frågeställningen: Ingick tårtan i de 425 miljonerna? Det har faktiskt en viss ekonomisk betydelse.

Jag konstaterar att försvarsministern konsekvent utelämnar civilförsvarsaspekterna i den fråga vi nu diskuterar. Han hänvisar till den militära verksamheten. Men hur blir det med förnödenhetstillförseln till Gotland i händelse av kris eller höjd beredskap? Hur blir det med evakuering av skadade eller sjuka patienter från ön i händelse av kris eller höjd beredskap? De frågorna har försvarsministern konsekvent avstått från att svara på.

Det finns inte något som helst konstitutionellt hinder för försvarsministern att åtminstone försöka problematisera och uttrycka oro över den nu pågående automatiseringen i den mest strategiska landsända som Sverige har, nämligen Gotland. Han skjuter i stället ansvaret på Försvarsmakten. Socialdemokraterna är beredda att göra om precis samma sak som man gjorde 2005, när man militärt lämnade Gotland, nämligen att skaffa sig en lång, svår och kostsam startsträcka den dag man inser att man måste tillbaka dit.

Anf. 7 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S):

Herr talman! Jag vet inte vad jag ska säga om detta med tårtan. Men tänk vad rolig man kan vara då, Widman!

Den här halvmiljarden har naturligtvis en effekt på många områden. Den innefattar bland annat luftvärnssystem på Gotland och ökade möjligheter till spridning på flygbaser liksom fordon till flygvapnet och hemvärnet, utökad numerär i övningsverksamhet, förstärkningar i incidentberedskapen och i beredskapskontrollen och så vidare.

Om Widman vill förringa värdet i den typen av åtgärder är det naturligtvis upp till honom, men för mig är det här realiteter.

Jag kan bara säga så här: Jag märker konsekvent hur Liberalerna och Widman inte vill delta i det som är det konstruktiva uppbyggandet av försvaret. Man väljer mer en roll vid sidan av för att få diverse möjligheter till olika typer av politiska utspel som möjligen skulle rendera någon sorts opinionsmässig framgång, eller vad det nu är man tänker sig.

Jag har inte över huvud taget skjutit ifrån mig ansvar eller på något sätt sagt att det ena eller det andra inte utgör ett problem. Jag försöker bara upprätthålla rågången mellan vad som är ett myndighetsansvar och vad

som är ett regeringsansvar. Sedan är det klart att man som regering kan agera så att man till slut är inne och diskuterar varenda åtgärd som finns på basplanet i Försvarsmakten och varenda sak som händer i olika sammanhang. Men då övergår man snabbt till en dimension av myndighetsstyrning som brukar leda till andra typer av aktiviteter.

Jag upprätthåller den ordning som är mellan regering och myndighet. Jag har gett svar på hur detta ärende hanteras. Jag har också svarat att det här ingår i totalförsvarsuppdraget, som också omfattar Luftfartsverket. Jag har inte alls undvikit att beröra den delen.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 5 Svar på interpellation 2016/17:335 om upploppet i Rinkeby

Anf. 8 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Krister Hammarbergh har frågat mig om jag anser att det i grunden var en bra polisinsats i samband med upploppet i Rinkeby den 20 februari. Interpellanten har vidare frågat vilka åtgärder jag avser att vidta för att fler poliser ska kunna delta i viktiga insatser när ordningen är starkt hotad och om jag avser att vidta några åtgärder för att återupprätta tryggheten i Rinkeby. Slutligen frågar Krister Hammarbergh om jag avser att vidta några åtgärder för att säkra att polishuset i Rinkeby kan vara färdigställt år 2019.

Det är Polismyndigheten som avgör det faktiska resursbehovet vid varje given insats och vilka förberedelser eller omdisponeringar som behöver genomföras för att möta behoven.

Polismyndigheten ansvarar i sitt myndighetsuppdrag för att kontinuerligt utvärdera och följa upp verksamheten i syfte att säkerställa att den utförs effektivt och med hög kvalitet. Detta förhållande gäller naturligtvis även för akuta operativa insatser som till exempel genomförs i utsatta områden, och enligt Polisregion Stockholm ska en uppföljning av insatsen nu genomföras.

Krister Hammarbergh är säkert medveten om att Rinkeby är ett av de områden som Polismyndigheten valt att prioritera särskilt. I Polismyndighetens arbete med resursomfördelning till lokalpolisområden ska utsatta områden gynnas särskilt. Det gäller i synnerhet de prioriterade områdena. Enligt Polismyndighetens årsredovisning för 2016 har samtliga nio lokalpolisområden med särskilt utsatta områden förstärkt sin polisresurs jämfört med 2015. Resursförstärkningen i lokalpolisområdena främjar en lokalt förankrad och närvarande polis samt ett aktivt brottsbekämpande och brottsförebyggande arbete som inkluderar många olika aktörer.

Polismyndigheten har beslutat att ett nytt polishus ska uppföras i Rinkeby, och en upphandling av entreprenad pågår. Regeringen råder inte över den processen och kan därmed inte ge garantier för ett visst slutdatum. Regeringen kan emellertid ge Polismyndigheten de ekonomiska förutsättningar som krävs för att myndigheten ska kunna genomföra sitt uppdrag. För att ge Polismyndigheten dessa möjligheter har regeringen aviserat anslagsökningar till Polismyndigheten på sammanlagt drygt 2 miljarder kronor under perioden 2017–2020.

Anf. 9 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Herr talman! Måndagen den 20 februari skedde ytterligare ett av dessa upplopp, den här gången i Rinkeby. Polisen skulle in och gripa en person. Kriminella krafter ansåg att polisen inte hade i området att göra. Poliserna var tvungna att skjuta verkanseld för att själva undkomma när de skulle gripa den efterlyste. Därefter var det bilbränder, plundrade butiker, plundrade näringsidkare och oskyldiga misshandlade personer. Poliserna kunde inte gå in i området. De var för få. Enligt uppgifter i tidningarna fanns det ett tjugotal polisbilar en kilometer bort med order att avvakta. Upploppet fick eskalera, med stora skador som följd.

Dagen därpå var, med rätta, många bosatta i området väldigt upprörda över polisens passivitet. Den biträdande kommenderingschefen uttryckte själv att insatsen var ett misslyckande.

Statsrådet Ygeman uttalade i anslutning till det som hade hänt att det nog i grunden var en bra polisinsats. Det kanske blev lite stökigt när polisen skulle ingripa. Detta gjordes i en situation där polisen var tvungen att skjuta skarpt för att kunna undkomma stenkastningen. 30–50 personer deltog i ett våldsamt upplopp. Ingen av dessa greps. Poliserna var för få för att kunna ingripa.

Av denna anledning har jag ställt fyra frågor till statsrådet.

Den första frågan var om statsrådet i grunden tyckte att det var en bra polisinsats. I medierna har det framkommit att han lite senare har ändrat uppfattning: det var kanske inte helt lyckat. Men i interpellationssvaret undviker statsrådet Ygeman att över huvud taget göra bedömningen om det var bra eller inte.

Den andra frågan, vilken är väsentlig, gällde vilka åtgärder han tänker vidta för att fler poliser ska kunna delta i viktiga insatser när ordningen är starkt hotad. Svaret från statsrådet är uppenbarligen att han inte tänker vidta några åtgärder. Det är upp till polisen, säger han. Samtidigt, herr talman, vet vi att polisen är i en akut situation ekonomiskt. Samtidigt vet vi att det finns uppenbara rekryteringsprojekt, inte minst när det gäller polisens projekt Mareld.

Den tredje frågan var om han tänker vidta några åtgärder för att återupprätta tryggheten i Rinkeby. Svaret är att man har tillförts mer resurser. Men det är fel. Man har inte tillförts mer resurser. Ja, det har tillförts fler civila resurser. Men det är väldigt svårt att avgöra om de nu 13 fler civilanställda – detta är siffror från polisens HR-avdelning – jobbar med utredningar eller om de jobbar med andra saker. Det är fem fler poliser. Den ökningen består av fyra polisaspiranter och bara en tillsvidareanställning. Det är alltså inga imponerande ökningarna som har skett i området, till skillnad från vad som uttrycks i svaret på interpellationen.

Min fjärde fråga gäller polishuset. Jag är väl medveten om att regeringen inte bygger hus själv. Men regeringen styr landet, och regeringen kan ge viktiga signaler. En viktig signal som samhället kan ge är att se till att den polisstation som lades ned 2014 återuppstår så fort som möjligt, även om det finns stora svårigheter. Statsrådet svarar att vad regeringen kan göra är att ge ekonomiska resurser. Man hänvisar till en budget som under denna mandatperiod i princip inte ger några ekonomiska resurser. Det är små, små pengar – vi kommer inte ger debattera ytterligare en interpellation i dag – som innebär att polisen i år kommer att gå på kredit.

Herr talman! Jag är mycket orolig över den utvecklingen.

Anf. 10 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Först: Beskrivningen som Krister Hammarbergh ger av händelserna i Rinkeby är inte korrekt – varken i form av tidslinjer eller faktiska händelser. Det kommer säkert den kommande utredningen att visa också.

Sedan vill jag bara klargöra en sak: När jag sa att polisinsatsen i huvudsak var en bra insats pratade jag om den första insatsen, där gärningsmannen greps och där det inte var stökigt. Sedan blev det inte bara stökigt, utan det blev också ett upplopp – det tror jag är rätt benämning. Där tror jag att det kan finnas anledning att rikta kritik mot polisens agerande. Det är också skälet till att polisen nu har tillsatt en utredning. Man ska utreda vad som gjordes rätt och vad som gjordes fel och se till att man kan agera bättre vid nästa tillfälle.

Det har blivit fler anställda i Rinkeby. Det är fler anställda nu än när Moderaterna styrde Sverige. Det har blivit fler anställda, både poliser och civila, i alla de socialt utsatta områdena. Det är fler poliser i de socialt utsatta områdena nu än när Moderaterna styrde Sverige. Det är i grunden positivt. Det är också i grunden positivt att vi redan innevarande mandatperiod har satsat hundratals miljoner extra på polisen och att det nu satsas mer på polisen än någonsin när Moderaterna styrde Sverige.

Men Krister Hammarbergh har också rätt: Det räcker inte. Vi måste satsa ytterligare ekonomiska resurser på polisen. Det kommer regeringen också att göra. Det krävs fler anställda i de socialt utsatta områdena. Men det krävs också att resten av samhället är i de socialt utsatta områdena, att ungdomsarbetslösheten minskar i stället för ökar, som den gjorde under Moderaternas tid vid makten, och att skolresultaten blir bättre i stället för sämre, som de blev under Moderaternas tid vid makten.

Det är glädjande att den utvecklingen har kommit och att vi nu har den lägsta ungdomsarbetslösheten på över 20 år i Sverige.

Anf. 11 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Herr talman! Uppenbarligen ångrar statsrådet sitt första uttalande när det gäller de här händelserna. Jag tror, herr talman, att när allvarliga händelser inträffar är det väldigt viktigt att företrädare för Sveriges regering också lämnar korrekta signaler om vad vi medborgare ska kunna förutsätta fungerar, det vill säga att det ska vara lugnt och tryggt i våra områden.

Statsrådet Ygeman brukar ofta hänvisa till den tidigare regeringen. Vi ska inte ta den faktagranskningen, men den behövs sannerligen. Skillnaden är att vi jämfört med tidigare nu har en polis i fritt fall. Skillnaden är att vi jämfört med tidigare nu har en polis med en akut ekonomisk kris. Problemet nu är att vi har ett eskalerande antal skjutningar, där de kriminella tar över område efter område i stad efter stad. Vi ser också att bilbränderna sprider sig över landet.

Det är en allvarlig situation som varje regering måste ta hänsyn till, ta på stort allvar och göra vad man kan med.

Jag vill hävda att upploppen är helt oacceptabla. De visar att situationen är akut. De visar att det krävs konkret politisk handling. Det behövs ledarskap. Vi måste bryta utvecklingen med upplopp, bilbränder och eskalerande brottslighet.

När polisen angrips så angrips hela rättssamhället och det demokratiska samhället. När vanliga laglydiga medborgare ser att deras bilar sätts

i brand angriper man inte bara dem, utan man angriper oss allihop. När företagare inte vågar vara kvar i området är det ett tecken på upplösning och ett angrepp på hela vårt samhälle.

Det här är nu ett exempel på en stadsdel där de kriminella grupperingarna har fått ett så starkt grepp om utvecklingen att man ser samhällets företrädare som inkräktare i området. Det är ohållbart. Det är ett allvarligt läge. Vi får inte backa. Steg för steg måste vi se till att polisen har kapacitet och förmåga att ta tillbaka mark.

Vi ska inte ha parallella samhällen i Sverige. Lag och rätt ska gälla i hela landet, även i Rinkeby.

Vi behöver fler poliser, i Rinkeby och på andra ställen. Vi behöver en kraftig förstärkning av polisresurserna. Problemet är att regeringen så här långt inte har skjtit till de resurser som behövs.

Vi vill göra det. Om den moderata budgeten hade fått råda hade vi bara i år haft 1 miljard mer. Men vi vill också göra fler saker, just när det gäller de här situationerna.

För det första vill vi skapa en ny, egen brottsrubricering, våld mot tjänsteman, med ett minimistraff som är minst sex månaders fängelse. I dag är det normalt bötesstraff.

För det andra vill vi att man skärper reaktionerna när anställda inom räddningstjänst och hälso- och sjukvård angrips med stenkastning när de ska in och rädda människor. Vi vill ha ett nytt brott – våld mot alarmringstjänstpersonal.

För det tredje vill vi ha en straffskärpningsgrund som innebär att alla brott som innefattar angrepp mot viktiga samhällsfunktioner också leder till skärpta straff. Vi vill också se över möjligheten för polisen att de facto få skadestånd när de angrips på ett felaktigt sätt.

Till detta vill vi titta på den danska modellen med zonförbud. Det har fungerat väl där. Rinkeby är ett typiskt område där detta skulle komma till nytta. Det är dags att vi tittar på detta. Det är dags att vi återupprättar tryggheten, återupprättar rättsstaten och tar tillbaka förlorade områden.

Anf. 12 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Krister Hammarbergh säger att zonförbud har varit en verksam och väl fungerande åtgärd i Danmark. Krister Hammarbergh har ett inlägg kvar, så han får gärna redogöra för de utvärderingar som han har tagit del av när det gäller zonförbudet. Jag har nämligen hört med danska polisen, danska universitet och danska myndigheter, och såvitt jag förstår finns det ingen utvärdering av zonförbudet. Men om Krister Hammarbergh har annan information tar jag gärna emot den.

Det blir lite konstigt när Krister Hammarbergh ondgör sig över att allt är i fritt fall. Om man har den uppfattningen, så jämför: Hur ser det ut under de här åren i jämförelse med de borgerliga åren? Vi har haft sju år av minskade utredningsresultat: utredningsresultaten minskade under hela tiden ni satt vid makten.

Vi satsar nu mer pengar på polisen än vi någonsin har gjort tidigare. Titta gärna, Krister Hammarbergh, på hur underskotten för svensk polis såg ut under den tid ni styrde!

Vi pratar om socialt utsatta områden. Jag och Krister Hammarbergh är överens om att utvecklingen ska vändas. Men titta på vad som hände under den tid som Moderaterna styrde Sverige! Moderaterna har själva gjort en utvärdering av de åtta borgerliga åren och konstaterat att det blev fler socialt utsatta områden under den tiden. Det är inte så konstigt. Arbetslösheten steg, skolresultaten sjönk och klyftorna ökade.

Nu har vi vänt den utvecklingen. Vi investerar i framtiden i stället för att göra skattesänkningar för dem som har mest, och vi ser nu den lägsta ungdomsarbetslösheten i Sverige på över 20 år. Vi börjar vända utvecklingen i skolan, vilket syns i de internationella undersökningarna och när det gäller gymnasiebehörighet. Vi såg i Dagens Nyheter där man redovisade utvecklingen att det nu vänder i en del socialt utsatta områden.

Polisiärt får vi fortfarande betala priset för klyftorna och arbetslösheten under lång tid. Därför tror jag tyvärr att vi kommer att se fler socialt utsatta områden, där polisen måste stärka sina insatser under de närmaste åren. Då måste vi se till att polisen har rätt resurser för det i form av rätt materiel och utbildning.

Vi måste satsa mer pengar på svensk polis. Det behövs fler poliser, det behövs fler civilanställda, och de behövs mest i de socialt utsatta områdena. Därför är det väl glädjande även för Krister Hammarbergh att det under det senaste året har blivit fler poliser i alla de socialt utsatta områdena. Krister Hammarbergh får gärna redovisa hur utvecklingen i de socialt utsatta områdena och när det gäller de polisiära resurserna var under den tid Krister Hammarberghs parti styrde Sverige.

Anf. 13 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Herr talman! Jag kände en oro när vi började interpellationsdebatten, och min oro är inte mindre nu. Avsaknaden av svar när det gäller vad regeringen tänker göra och ta ansvar för är slående. I stället pratar statsrådet om den tidigare regeringen.

Utredningsresultaten har aldrig varit så låga som nu. Jag har mött poliser ute i verksamheten som säger att tidigare hade vi ett moderat statsråd som faktiskt jagade oss och frågade hur det gick med utvecklingsresultaten. Nu är det ingen som ställer några frågor.

Herr talman! Nu räcker det! Alla ska kunna vara trygga i sina stadsdelar och samhällen. När kriminella vill sätta agendan och reglerna, då ska vi från samhället kunna säga stopp. Det är dags att lägga bort silkesvantarna för personer som saknar gränser och därmed faktiskt inskränker andra människors frihet och möjlighet att kunna leva ett bra liv i sina områden. Det räcker nu.

Enligt regeringsformen styr regeringen landet. Min uppmaning till statsrådet, på hans område, är: Gör det! Gör något!

Anf. 14 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag är glad att Krister Hammarbergh möter människor som saknar moderata före detta ministrar. Jag ska erkänna att jag inte har mött någon hittills. Men vi kanske rör oss i olika cirklar när vi träffar poliser.

Vårt budskap är väldigt enkelt, Krister Hammarbergh, och om jag har varit tydlig ska jag snabbt repetera det: Fler poliser, fler resurser, skarpare lagar, snabbare lagföring!

Över 30 lagförslag har redan trätt i kraft på det här området, och fler är på väg. Utanförskap och utslagning ska brytas. Vi ska ha minskade klyftor, fler ungdomar i jobb och i bättre utbildning. Vi ska bryta utanförskapet, och vi ska också bryta kriminaliteten.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellation 2016/17:340 om uppföljning av polisen

Anf. 15 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Saila Quicklund har frågat mig när och hur jag avser att följa upp effekterna av polisens prioriteringar gällande den nationella operativa avdelningen och dess basering i Östersund.

En av de viktigaste slutsatserna från den parlamentariska utredningen om en ny polismyndighet var att polisen behöver komma närmare medborgarna. Det innebär att det lokala arbetet ska vara basen i myndighetens verksamhet, med ökad närvaro och tillgänglighet som grundas på lokala förutsättningar och behov. Myndigheten har därför genomfört en förflyttning av resurser till lokalpolisområdena. För att kunna prioritera det arbetet har rikspolischefen nyligen aviserat ett anställningsstopp under en viss tid vid de nationella avdelningarna. Vid dialog med rikspolischefen har vi dock fått information om att myndigheten ska tillämpa anställningsstoppet på ett sådant sätt att påtagligt negativa konsekvenser för verksamheten kan undvikas.

Det är Polismyndigheten som avgör hur myndighetens resurser ska fördelas internt inom organisationen. Polismyndigheten har dock ett omfattande uppdrag som ofta innebär svåra avvägningar när det gäller resursfördelning mellan olika angelägna arbetsuppgifter och geografiska områden. Det är därför viktigt att Polismyndigheten har en ändamålsenlig uppföljning av både verksamhet och resurser. Det ger information som är viktig för såväl myndighetsledningens möjlighet att internt styra verksamheten som regeringens förutsättningar att styra myndigheten. I februari gav regeringen Polismyndigheten i uppdrag att utveckla sin verksamhetsuppföljning. I oktober i år ska myndigheten redovisa sin första rapport baserad på den utvecklade uppföljningen.

Anf. 16 SAILA QUICKLUND (M):

Herr talman! Tack, inrikesministern, för svaret!

En anledning till att vi står här i dag är att jag vill lyfta upp frågan om den underbemanning som råder för polishelikoptern i Östersund. Det får oacceptabla konsekvenser.

Enligt inrikesministerns svar var intentionerna för den nya polisorganisationen att polisen ska vara nära medborgarna. Påtagligt negativa konsekvenser skulle också undvikas. Ja, Polismyndigheten avgör också hur resurserna fördelas, men inrikesministern är ytterst ansvarig för myndigheten. Det är också därför vi debatterar i dag.

Intentionerna är bra, men tyvärr ser verkligheten helt annorlunda ut. Rikspolischefen har enligt uppgift, utan täckning, påbörjat en anställningsprocess av tusen civilanställda. Samtidigt äskar han också 3,9 miljarder till

Polismyndigheten. Regeringens anslag vet vi kommer till största delen åren 2018 och 2019. Om rikspolischefen inte får sina pengar uttrycker han att han kommer att säga upp just tusen personer inom Polismyndigheten. Det tillvägagångssättet förvånar mig mycket. En relevant fråga kan vara: Hur påverkar detta en redan underbemannad polismyndighet?

Herr talman! Det finns stora utmaningar. Jag tycker att vi återvänder till dagens ämne i debatten.

Polishelikopterenheten i Östersund är underbemannad, och så har det varit en längre tid. Helikoptern verkar inte bara i Jämtlands län utan den täcker 25 procent av landets yta. Sedan finns även uppdrag i Grekland. Man åker ned till Grekland och jobbar för Frontex. Det är också ett sätt att få in medel till Polismyndigheten. Då finns ingen polishelikopter under den perioden. Även om jag tycker att den insatsen är värdefull är det en verklighet.

Det finns alltså en polishelikopter som kostar 60 miljoner. Hyran för lokalerna är 1 miljon. Det finns en heltidsanställd tekniker som servar helikoptern. Det finns fyra befattningshavare, tre polispioter – helikopterpioter – och en navigatör. Det är just att navigatören är ensam som gör att det inte finns maximal och optimal täckning för den dyra och avancerade polishelikoptern, som vi är tacksamma för.

Polisen är också ansvarig för fjällräddningen. Där gör polisflyget fantastiska insatser. Det finns mängder av sådana historier där man räddar liv och besparar lidande för skadade personer. Det är också den enda enheten i Sverige där det finns förmåga att vinscha personer i fjällen. Det finns många historier om fantastiska insatser. Listan på värdefulla insatser är lång, och vi ska inte ta upp fler av dem. Jag tror att inrikesministern förstår.

De långa avstånd som finns i Norrlands inland gör att bemanningen av poliser är svårare. Polisflyget är en fantastisk resurs för att flyga ut och förflytta personal till de avlägsna byarna i ett stort glesbygdslän. Med så få befattningshavare, som jag nyss redovisade, är det också svårt att nå upp till kraven på täckning och göra transporter. Tiden är ofta avgörande när folk försvinner i terrängen. Med täckning på endast nio timmar om dygnet för helikoptern och fyra av sex helger undrar jag om inrikesministern kan kommentera dessa förhållanden.

Anf. 17 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Saila Quicklund ger uttryck för värdet av polisflyget, speciellt det polisflyg som är stationerat i Östersund. Jag har själv besökt Östersund och flugit med den helikoptern. Jag instämmer i allt väsentligt i Saila Quicklunds beskrivning.

Men det är varken riksdagens eller regeringens uppdrag att lägga sig i bemanningen inom enskilda delar av polisen. Det är Polismyndigheten som ansvarar för bemanningen. Polismyndigheten har fått ökade ekonomiska resurser, och Polismyndigheten har nu fler anställda och större budget än någonsin tidigare. Det är myndigheten som inom ramen för det arbetet har ansvar för att prioritera sina resurser.

Anf. 18 SAILA QUICKLUND (M):

Herr talman! Låt oss påminna oss om att det ändå är inrikesministern som är ytterst ansvarig för budgettilldelningen och myndigheten.

Polishelikopterenheten når inte upp till bemanningsmålet. Det ger självklart konsekvenser. Det innebär stora konsekvenser i form av otrygghet för medborgare, som jag många gånger hör uttrycka att de betalar skatt som alla andra och även de i den landsdelen har rätt till trygghet. Herr talman! Jag håller med dem som uttrycker detta.

Jag förstår de stora utmaningar som finns i storstäderna. Däremot får vi inte lämna övriga landet åt sitt öde, särskilt inte landsbygden och glesbygden. Där råder enorma avstånd, och där finns många turister som vill besöka fjällen. Det är basnäringen i de regionerna. Det finns också förväntningar från oss som bor i de här landsdelarna och från turisterna att det finns en väl fungerande samhällsfunktion, det vill säga polisen.

Utbildningstiden för en pilot är lång, och självständighet når man först efter tre år. Det finns stora behov av att rekrytera piloter för utbildning. Men nu råder ett anställningsstopp och ett övertidsstopp. Detta påverkar även den processen. Det är mycket allvarligt. Hur länge ska anställningsstoppet vara? Det är en relevant fråga.

Ansvarig chef för polishelikopterdelen ser självklart behovet. Han har också äskat medel till ytterligare en navigatör.

Inrikesministern och jag har tidigare debatterat situationen i Jämtlands län vad gäller polisinsatser. Vi har varit hårt ansatta på grund av flytten av LKC, Länskommunikationscentralen, från Östersund till Umeå. Fel län, fel adress och fel stad sammanfattar väl vad många poliser uttrycker av det som har skett sedan enheten flyttades upp till Umeå. Det finns flertalet exempel på polispatruller som har hänvisats fel från Umeå därför att man har tagit fel på Ö-vik, Örnsköldsvik, och Östersund. I en skarp uttryckning har de åkt 30 mil fel.

Tidigare i somras fanns ett prio-1-ärende där en ung flicka blev beskjuten av en person. Vid larm konstaterades att det tyvärr inte fanns någon polispatrull att skicka. Under sommaren fanns en polispatrull på 45 mil.

Vad ska jag svara de länsinvånare som känner en stor oro för sin personliga trygghet? Vad ska jag svara de turister och besökare, vår basnäring, som känner en oro när de ska nyttja våra fantastiska fjäll och vårt fantastiska friluftsliv, som är så högt uppskattade? Ministern får gärna svara.

Anf. 19 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag tänker inte skriva Saila Quicklunds tal eller frågesvar. Det är jag övertygad om att hon är fullt kapabel att göra själv.

Jag vill bara poängtera att rikspolischefen har beslutat om ett anställningsstopp för nationella avdelningar. Skälet till det är att vi har haft en för hög tillväxt av polisanställda nationellt och regionalt och en för liten ökning av poliser ute i lokalpolisområdena.

Bakgrunden till reformen, som både jag och Saila Quicklunds parti i riksdagen har varit positiva till, var att fler resurser skulle komma närmare medborgarna. Det tror jag i grunden är viktigt för en framgångsrik polis.

Hur länge det här anställningsstoppet behövs för att trycka ut resurser är det rikspolischefen själv som avgör. Det är också han som själv har fattat det beslutet.

Återigen: Vi satsar mer pengar på polisen än vi någonsin tidigare gjort. Vi har fler anställda inom polisen än vi någonsin tidigare haft. Det bör ge goda förutsättningar för en fungerande polisverksamhet i hela landet.

Anf. 20 SAILA QUICKLUND (M):

Herr talman! Rikspolischefen äskar nästan 4 miljarder, så ni är uppenbarligen inte överens om att medelstillelningen är fullt tillräcklig.

Den här interpellationsdebatten har inte gett de svar jag hade önskat. Jag har heller inte fått några förhoppningar om förbättringar av polisituationen i Jämtlands län eller generellt i landet. Tvärtom kan vi ta del av beskedet att myndigheten hotas av massuppsägningar i tider när otryggheten i landet är som allra störst. Det oroar mig, och det oroar landets invånare. Som jag sa tidigare finns det förståelse för att storstäderna har enorma utmaningar, men hela landet måste leva.

Jag vill att inrikesministern beaktar det jag framfört och att vi ska kunna se att tryggheten ökar generellt.

Sverige befinner sig också – låt oss påminna oss om det – i en högkonjunktur. Förväntningarna är just därför extra höga på att regeringen kan säkerställa att vår polisorganisation, en sådan viktig samhällsfunktion, ska fungera med tillräckliga resurser. Så är ju inte fallet i dag.

Regeringens största tillskott till myndigheten ser dessutom ut att komma efter valet, och det oroar mig.

Men jag vill ta tillfället i akt att tacka alla de poliser och även civilanställda som varje dag gör ett fantastiskt jobb, som jobbar för att vi ska känna trygghet i samhället. Ett stort tack till dem!

Avslutningsvis vill jag också tacka inrikesministern för debatten i dag.

Anf. 21 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Då har inte jag mer att göra än att tacka Saila Quicklund för den här interpellationsdebatten och konstatera att vi är överens om behovet av en fungerande polis i hela landet, inte minst i Region Nord och i Jämtland. Vi får gemensamt bevaka att utvecklingen blir sådan.

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2016/17:347 om Polismyndighetens ekonomi

Anf. 22 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Krister Hammarbergh har frågat mig hur jag och regeringen ser på behovet av en kraftig förstärkning av polisens resurser och vilka åtgärder jag ämnar vidta för att säkerställa Polismyndighetens ekonomi för innevarande år. Vidare har Krister Hammarbergh frågat mig vilka åtgärder jag ämnar vidta för att undvika uppsägningar av personal och om jag anser att det finns delar av landet som har en sådan hög polistäthet och närvaro att man kan säga upp anställd personal.

Polismyndigheten gjorde redan förra året bedömningen att myndigheten har behov av fler poliser fram till år 2020. Myndigheten angav också att det behövdes mer personal med annan kompetens än den polisiära. Det är bedömningar som jag delar. Regeringen tillförde därför Polismyndighetens resurser såväl i vårändringsbudgeten 2016 som i budgetpropositionen för 2017. Regeringen angav också i samma budgetproposition att vi är

beredda att vid behov återkomma till resursfrågan. Därför följer jag myndighetens verksamhet väldigt noga och har en löpande och tät kontakt med Polismyndigheten i dessa frågor.

Polismyndighetens prognoser visade förra året på ett stort överskott för 2016. Överskottet skulle bidra till finansieringen av verksamheten 2017, och ett mindre tillskott till anslaget för 2017 räckte därför. Under 2016 rekryterade Polismyndigheten fler civilanställda än planerat, varför kostnaderna blev högre och överskottet lägre än beräknat. Under innevarande år behöver Polismyndigheten därför använda sin anslagskredit.

Polismyndigheten har nu kommit in med sitt budgetunderlag för 2018–2020. Myndighetens äskande ska analyseras och beredas inom ramen för arbetet med 2018 års budgetproposition. Regeringens ställningstagande i fråga om Polismyndighetens framtida resursbehov kommer därmed att behandlas i sedvanlig ordning.

Anf. 23 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Herr talman! Jag ser fram emot även den här interpellationsdebatten.

Jag är orolig även när det gäller polisens ekonomi. I den tidigare interpellationsdebatten gjorde statsrådet allt han kunde för att slippa undan sitt eget ansvar och lägga ansvaret för det som händer nu på tidigare regeringar. Det kommer att bli svårare för honom att göra det den här gången.

Polisens utredningsresultat har aldrig varit så låga som under Anders Ygemans tid. De facto är det länge sedan polisen var i en sådan ansträngd ekonomisk situation som den är i nu. Vi får gå tillbaka till 90-talets början för att se liknande händelser.

Polisens budgetunderlag kom alldeles nyligen, herr talman. Rikspolischefen skriver att om inte ytterligare anslag tillförs kommer man redan under detta år att fatta beslut om att antalet anställda måste minska med i storleksordningen tusen anställda – detta utöver de beräknade effektiviseringarna.

Rikspolischefen säger att man inte kommer att kunna leva upp till alla krav och förväntningar som finns när det gäller det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet, bland annat i de prioriterade områdena, och att man kommer att prioritera ned mängdbrottsutredningarna. Dessutom kommer man inte att klara av ambitionshöjningen när det gäller arbetet mot terrorism.

Detta gäller de kommande åren. Men faktum är att polisen redan under innevarande år befinner sig i ekonomisk kris. Polisen kommer om ingenting sker efter vårpropositionen att de facto leva på kredit.

Det finns sparade medel sedan tidigare år. Det är från de där tidigare regeringarna, när det fanns anslag i stället för sparade medel som regeringen i sitt budgetunderlag räknade med att polisen skulle leva på.

Problemet är att det överskott man talade om 2016 blev ett underskott och att vi därmed har en underfinansierad verksamhet under detta år. Situationen är akut. Faktum är att verksamheten måste stärkas redan i år.

Hade man antagit vårt förslag till budget hade polisen haft ytterligare 1 miljard till sitt förfogande. Vi hade en ganska tydlig debatt i budgetdebatten, inte minst jag och inrikesministern, om den uppenbara underfinansieringen av polisen. Statsrådet ville då inte svara mer än att man tillför mer resurser under perioden, och då menar man faktiskt nästa mandatperiod.

Sanningen är att ramanslaget ökade med mindre än 100 miljoner kronor. Med öppna ögon gick alltså regeringen in i ett budgetår med en underfinansiering av polisen.

Därför har jag ställt fyra frågor.

Den första är hur statsrådet ser på behovet av en kraftig förstärkning av polisens resurser. I interpellationssvaret framkommer nästan ingenting, men om jag förstod den tidigare debatten rätt vill statsrådet gärna tillföra både fler civilanställda och fler poliser. Då kommer automatiskt frågan hur dessa ska betalas eftersom pengarna inte ens i år räcker för att betala dessa löner.

Den andra är vilka åtgärder statsrådet tänker vidta för att säkerställa ekonomin för innevarande år. Ingenting, att döma av svaret, för svaret är att man måste leva på krediten. Nu vet jag inte riktigt vad regeringen menar. Statsministern flaggade ju för att man kanske måste göra justeringar, men Anders Ygeman verkar ha en annan uppfattning.

Den tredje är vilka åtgärder statsrådet tänker vidta för att undvika de uppsägningar av personal som rikspolischefen har flaggat för. Det kom inget svar.

Den fjärde är ganska logisk: Om man ska säga upp personal, var ska man då göra det?

Anf. 24 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Krister Hammarbergh är en erfaren politiker. Det råder inget tvivel om det. Han vet alltså att budgeten läggs fram vid två tillfällen: en vårbudget och vårandringsbudget till våren och en höstbudget och höständringsbudget till hösten. Budgetar läggs inte fram i interpellationsdebatter eller vid andra tillfällen.

Därför kommer Krister Hammarbergh att få ge sig till tåls till dess att budgetpropositionen för våren presenteras.

Anf. 25 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Herr talman! Uppenbarligen blev det lite känsligt eftersom det framgår av svaret att polisen ska leva på kredit. Detta kan man, om man är välvillig, tolka som att det möjligen kommer att tillskjutas lite pengar, men inte tillräckligt mycket. Det återstår väl att se.

Jag hoppas och förväntar mig ett rejält tillskott i vårpropositionen. I grund och botten handlar detta om att ta ansvar. Återigen: Det handlar om att skicka viktiga signaler. När vi har upplopp i våra stadsdelar måste polisen ha tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna betala sin personal och även anställa personal, vilket både jag och statsrådet tydligen anser att man ska göra.

Jag känner mig ändå ganska beklämd eftersom vi relativt nyligen hade en budgetdebatt där vi hade en diskussion om att vi gick in i ett år med en tydlig underfinansiering. Jag pekade på detta i debatten, men statsråden passade. Det pratades om överskott.

Det märkliga, herr talman, är att man fortfarande säger att polisen hade ett överskott 2016. I de flesta normala verksamheter är ett underskott ett underskott. När kostnaderna överstiger intäkterna går man minus, och det är precis vad polisen gjorde 2016. Man gick inte med överskott, utan man gick med ett underskott på 210 319 000 kronor. Det är taget ur deras årsredovisning. Däremot har man sparade medel från de tidigare alliansåren,

och det är dem man lever på nu. Men det är inte tillräckligt, utan man måste dessutom ta kredit.

I budgetdebatten ställdes frågan. Då var svaret från statsrådet att man måste få igång polisens effektivitet. Det var där pengarna skulle tas. Är det fortfarande statsrådets uppfattning att det räcker med att öka polisens effektivitet, det vill säga att polisen själv ska spara ihop de medel som nu saknas för att betala löner? Eller är statsrådet rädd för att se till att polisen får ett resurstillskott även under detta år?

Det är många som väntar på svar. Det är många som förväntar sig något, för det är en akut situation. Jag är orolig.

Anf. 26 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag vet inte om oron svarar mot det faktiska läget.

Låt mig kort påminna om några grundläggande fakta. Polisen har mer pengar än man någonsin haft tidigare. Polisen har fler anställda än man någonsin haft tidigare. Antalet poliser växer där de behövs som mest: i de socialt utsatta områdena.

Polisens finansiering framöver måste vara en kombination av att vi ökar effektiviteten, att vi frigör polisen från arbetsuppgifter som andra kan göra bättre eller som inte ska göras över huvud taget och att vi tillför ytterligare medel.

Dock är en interpellationsdebatt inte det tillfälle där regeringen lägger fram sin budget. Vi lägger fram budgetar två gånger per år: på våren och på hösten, precis som man gjorde under den moderata regeringens tid och precis som man alltid har gjort. Så kommer ordningen att vara även framgent.

Anf. 27 KRISTER HAMMARBERGH (M):

Herr talman! I en situation där vi har en polis som uppenbarligen har svårigheter och i stora delar befinner sig i kris, där vi har upplopp och där vi har större ekonomiska underskott i polisens verksamhet än vad vi har haft på många år verkar inrikesministern nöjd. Det gör mig orolig.

När vi har upplopp, utredningsresultaten sjunker och polisen går på kredit förefaller statsrådet, åtminstone i denna interpellationsdebatt, att stå tomhänt.

Jag tycker att det är bra att man nu äntligen har backat och tagit initiativ till att frigöra polisen från en del arbetsuppgifter. Detta vägrade man i början av mandatperioden – man lade ned den utredning som skulle se över detta. Nu har man kommit på bättre tankar, och det tycker jag är bra.

Likafullt är det enligt regeringsformen regeringen som styr landet och som måste ta ett ansvar. Min uppmaning till statsrådet, både när det gäller ekonomin och det faktum att vi måste ta tillbaka tappade stadsdelar, är: Följ regeringsformen, och gör något!

Anf. 28 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Vi gör ganska mycket. Vi gör betydligt mer än vad tidigare regeringar har gjort på motsvarande tid. Vi tillskjuter resurser så att vi har mer pengar och fler polisanställda än någonsin tidigare.

När det gäller pratet om förenkling: Skälet till att vi inte längre utreder är att vi handlar. Det hade man kunnat göra även under den föregående regeringens tid.

Vi för över ett antal arbetsuppgifter från polisen till andra myndigheter. Det handlar om transporthandräckning, som förs från polisen till Kriminalvårdens transporttjänst. Detta gör det möjligt för myndigheter att avropa transporter direkt från transporttjänsten i stället för att behöva gå omvägen via polisen. Det är ganska mycket resurser som frigörs från polisen i termer av att detta tidigare slet sönder arbetspass.

Nu flyttas djurhållning och tamdjur bort från polisen till länsstyrelserna. Det är också viktigt, kanske framför allt i glesbygden.

När det gäller den totala storleken och omfånget på polisens budget återkommer regeringen om detta i samband med vårpropositionen och höstpropositionen.

Överläggningen var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 10.06 på förslag av förste vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 11.00, då en aktuell debatt om tryggheten i Sverige skulle äga rum.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 11.00.

§ 8 Aktuell debatt om tryggheten i Sverige

Anf. 29 TOMAS TOBÉ (M):

Herr talman! I Sverige ska vi ha en trygghet att lita på. Det ska gälla alla, oavsett var i landet man bor. Nu ökar otryggheten, och vi måste vända utvecklingen. Det är därför som vi moderater har begärt denna debatt.

Vi har en trygghetskris i Sverige. ”De kriminella skrattar åt samhället.” Detta krassa konstaterande kommer från polischefen i Rinkeby. Så här får det inte vara. Lag och ordning ska upprätthållas. Vi behöver sätta stopp för kriminella gäng, och det måste bli ett slut på inbrott och skadegörelse som drabbar vanligt folk.

Vi moderater kräver minst 2 000 fler poliser, högre polislöner, starkare skydd mot angrepp och en ny ledning. Vi behöver dessutom införa det som kallas zonförbud för att hindra den som agerar hotfullt eller sprider otrygghet på våra gator och torg. Den som begår allvarliga våldsbrott och vapenbrott måste straffas hårdare än i dag. Den som utsätts för brott behöver få upprättelse.

Herr talman! Vi behöver kort sagt lag och ordning. Utan detta läggs ingen grund för trygghet, sammanhållning och framtidstro.

Anf. 30 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Jag vill tacka Moderaterna, som har begärt denna debatt. Utvecklingen av den grova brottsligheten är allvarlig. I Göteborg såg vi en avrättning, som det i praktiken handlade om, på Vår Krog & Bar. I Stockholm har vi haft två dubbelmord på två dygn. I Malmö har gängkriminaliteten vuxit sig för stark, och hänsynslösheten tycks öka.

Gränsen för att ta till det yttersta våldet har förskjutits. Liv har skördats. Familj, vänner och anhöriga sörjer. De socialt utsatta områdena har fått nya djupa ärr. Bilden av Seved, Hallonbergen och Kista har svärtats ned.

Från dag ett har en av regeringens viktigaste prioriteringar varit att trycka tillbaka den grova organiserade brottsligheten och öka tryggheten. De kriminella gängerna ska knäckas. Polisstyrkan i förorten har vuxit. Under förra året tillkom flera hundra poliser i de socialt utsatta områdena, och polisens arbete ger också resultat. För båda dubbelmorden i Stockholm har misstänkta gripits. Efter dådet i Vår Krog & Bar i Göteborg fick gärningsmännen livstid respektive 21-åriga fängelsestraff. Även i Malmö har misstänkta börjat gripas för flera av morden.

Regeringen har skärpt lagstiftningen mot den grova organiserade brottsligheten. Vi har kriminaliserat försök, förberedelse och stämpling till grovt vapenbrott. Vi skärper straffen för explosivvaror och handgranater. Vi dubblar minimistraffet för grovt vapenbrott, inför häktning som grundregel och möjliggör för hemlig telefonavlyssning i kampen mot vapen och handgranater. Detta innebär att den som ger sig ut på gatan med ett skarp-laddat vapen eller en handgranat löper risk att inte komma hem på två år.

Kriminaliteten måste slås ut från flera håll samtidigt. Vi har gett direktiv till samtliga tolv myndigheter som arbetar tillsammans mot organiserad brottslighet att dra åt snaran kring kriminella grupperingar i de utsatta områdena. Vi satsar på det brottsförebyggande arbetet, vilket tyvärr nedprioriterades av tidigare regeringar. Vi vässar myndigheternas verktyg, och vi skärper straffen.

Förra året trädde ett trettiotal nya lagbestämmelser i kraft för att stärka samhällets motståndskraft mot organiserad brottslighet. Vi har gjort det möjligt att döma gängledare för att de inte har förhindrat brottslighet som de själva har känt till. Vi har gjort det lättare att plocka av kriminella klockor, bilar och kontanter. Vi utreder ett införande av hemlig dataavläsning så att de hemliga tvångsmedlen kan användas även mot den som använder sig av krypterade plattformar, såsom Viber eller Skype.

Vi behöver ha snabba, tydliga och rättssäkra reaktioner mot brott. Vi utreder hur en snabbare lagföring ska kunna åstadkommas inom jourdomstolar. Vi påbörjar ett pilotprojekt med snabbare lagföring efter sommaren. Detta arbete har ett särskilt fokus på ungdomar som begår brott och personer som återkommande begår nya brott. Vi vill se smartare påföljder för unga. Det ska bli möjligt att dömas till husarrest på kvällar och helger, så att man inte kan vara ute och ränna på stan och ställa till sattyg.

Herr talman! Det finns lika många anledningar till skjutningarna som det finns förövare. Brottsligheten måste också sättas i ett större perspektiv. Runt om i vårt land finns kvarter, stadsdelar och förorter som har lämnats åt sitt öde, vilket alltför många under alltför lång tid har blundat för. Det handlar om bostadsrenoveringen som aldrig blev av, projektet för arbetsmarknadsåtgärder som dog ut och butiken och bankomaten som försvann.

Det är i dessa stadsdelar som otryggheten ökar mest. Det är här våldet eskalerar. Det är här hänsynslösa kriminella har fått utrymme att diktera villkoren för människors liv. Detta är en följd av 10–15 år av växande klyftor, fallande skolresultat och ökad arbetslöshet. Denna utveckling vänder vi nu.

Sysselsättningsgraden i Sverige är den högsta på 20 år. Skolresultaten är på väg upp. Nu samlar vi myndigheternas resurser, ger polisen bättre verktyg och ger dem mer resurser. Nu inför vi snabbare lagföring och smartare straff. Det är vi skyldiga våra förorter, och det är vi skyldiga alla de människor som bor där, går till jobbet och gör rätt för sig. (Applåder)

Anf. 31 TOMAS TOBÉ (M):

Herr talman! Det var allvarliga ord från inrikesminister Anders Yge-
man. Nyss lät det dock annorlunda när upplopp, brinnande bilar och plundring av butiker beskrevs som ”lite stökigt”. Men nej, det handlar faktiskt inte om lite stök. Situationen i utanförskapsområdena är akut. Otryggheten är inte långt borta; den är stor och nära. Där otryggheten är som störst behövs en synlig och närvarande polis.

I dag är svensk polis i kris. Den är tyngd av för få kollegor, brist på resurser, för svag löneutveckling och ett oklart ledarskap. Nu riskerar dessutom uppemot 1 000 tjänster att försvinna från polisen. Det sker i ett läge när vi behöver fler poliser på våra gator. Polisen uppger själv att ambitionerna för exempelvis det brottsförebyggande arbetet och den lokala närvaron kan behöva sänkas.

Samtidigt är polisens förmåga att klara upp brott den lägsta på 16 år. I Malmö har åklagare konstaterat att polisen inte ens kan utreda mord ordentligt. Den som drabbas av till exempel skadegörelse eller inbrott får sällan upprättelse.

Herr talman! Sverige behöver fler poliser. Vi moderater satsar i vår budget tio gånger mer i anslagsökningar jämfört med regeringen för att förbättra polisens möjligheter att utföra sitt viktiga uppdrag. Den som angriper och attackerar polisen eller annan blåljuspersonal ska straffas hårdare än i dag. Regeringen talar nu om en utredning som ska vara klar först sommaren 2018. Det är för sent. Vi moderater tycker att våld mot tjänsteman ska ge minst sex månaders fängelse. Räddningstjänst och medarbetare inom hälso- och sjukvården måste få ett starkare rättsligt skydd. Straffen för angrepp mot väsentliga samhällsfunktioner och hindrande av utryckning behöver bli tydligare.

Herr talman! Var tredje kvinna känner sig otrygg i sitt eget bostadsområde. Tänk efter – var tredje kvinna! I vissa områden har kriminella fått ett så långtgående inflytande att det begränsar friheten för dem som bor eller vistas där. Vi ser det också på de allra mest vardagliga platserna. Ta till exempel köpcentret Nordstan i Göteborg, där både kvinnor och män uppger att de är rädda för att bli utsatta för trakasserier eller våld. Ingen ska göra livet osäkert för andra på det sättet.

Jag var nyligen i Köpenhamn för att följa den danska regeringens arbete mot brottslighet. Sedan 2009 har polisen i Danmark möjlighet att utfärda vad som kallas för zonförbud. Vi moderater vill att en sådan möjlighet också ska ges till polisen i Sverige. Polischefen i Malmö beskriver fördelarna med ett sådant här förslag som att ”vi slipper de personer vi anser

har hög risk och är våldskapabla på vissa platser. Om de är på de här platserna så kan man lagföra dem.”

Vi måste som samhälle visa att de som sprider otrygghet inte ska tillåtas ta över våra gator och torg. Jag tycker att det är dags. Regeringen borde inte avfärda den här möjligheten. Det är en möjlighet som våra hårt arbetande poliser behöver. Regeringen borde i stället börja jobba med ett lagförslag.

Herr talman! Sverige är ett bra land, och det går bra för många, men inte för alla. Närmare 1 miljon människor lever av bidrag i stället för att arbeta. Mer än var fjärde elev blir underkänd i skolan. På vissa platser växer parallella samhällen fram. Flickor och kvinnor hindras från att gå på stan, besöka badhus och göra sina livsval.

Så ska vi inte ha det i Sverige. Vi ska ha lagar som är tydliga och polis och socialtjänst som kan gripa in. Vi måste pressa tillbaka utanförskapet. Det behövs tydligare krav och fler enkla jobb. Det ska alltid löna sig att arbeta. De skickligaste lärarna ska arbeta på skolorna med de tuffaste problemen. Men för att vända utvecklingen måste vi åtminstone börja med att lag och ordning upprätthålls, och det görs av svensk polis.

Anf. 32 ADAM MARTTINEN (SD):

Herr talman! Det finns två saker som jag inledningsvis kort vill säga. Det första är att jag inte är imponerad av regeringens arbete med trygghetsfrågorna i vårt land. Jag tror till och med att vi hade haft ett tryggare land ifall regeringen hade tagit semester under de två inledande åren på den här mandatperioden i stället för att försöka regera vårt land.

Det andra är ett välkomnande till er partier som för i år säger er vilja göra mer än vad regeringen vill göra inom vårt ansvarsområde. Hittills den här mandatperioden har vi faktiskt sett ungefär samma ansträngningar från Alliansen som från den rödgröna regeringen. Det första året den här mandatperioden satsade Alliansen precis lika lite på Polismyndigheten och det övriga rättsväsendet som den rödgröna regeringen gjorde. Effekten av de första årens budgetar är det vi ser ute i samhället i dag. Alla ni där ute som tycker att vi har tillräckligt många poliser i dag, att polisen har tillräckligt bra löneutveckling och att poliserna har tillräckligt bra arbetsvillkor ska alltså rikta ert tack till Moderaterna, Kristdemokraterna, Liberalerna och Centerpartiet, liksom till Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Det är deras gemensamma anslag som har format den verklighet vi upplever i dag.

Herr talman! En väl fungerande polismyndighet är en av de viktigaste funktionerna för att vi ska kunna forma ett tryggt samhälle. Jag noterade att Liberalerna var ute häromveckan och lovade 4 000 kronor mer i månaden till poliserna. Det är generöst. När jag tittade närmare på de här siffrorna kände jag nästan igen dem. De var nästan identiska med de siffror som Sverigedemokraterna presenterade i höstbudgeten förra året. Nu vet vi inte exakt hur Liberalerna vill utforma sitt förslag. Om det ska finansieras som ett påslag på befintliga satsningar måste ni gaska upp er ganska ordentligt från er egen höstbudget förra året. Om det i stället ska finansieras genom en öronmärkning inom befintliga ramar är det dessvärre att jämföra med det klassiska exemplet att kissa på sig en kall decembermorgon.

Men låt oss säga att ni faktiskt vill göra satsningar på Polismyndigheten, kanske med skärpta straff och utökade befogenheter, som man hör mellan varven när ni kritiserar regeringen. Hur hade ni då tänkt att genomföra det? Vad jag vet har ni uteslutit ett samarbete med Sverigedemokraterna, det enda parti som på riktigt har gjort breda satsningar på hela rättsväsendet. Hellre Miljöpartiet än Sverigedemokraterna, har jag till och med hört. Då blir det på sin höjd kanske en maskros i lönekuvertet till polisanställda. Så här ser det ut när man synar bluffen i Liberalernas rävspel. Allt som oftast är det bara välkalkylerade utspel där man kan lova stort men i slutändan slippa ta ansvar för vad man har sagt.

För att göra det lite extra smärtsamt för Liberalerna sträcker jag ut min hand. Roger Haddad! Ge mig gärna ett svar! Vill du sätta dig ned tillsammans med mig? Vi tycks vilja ungefär samma sak med polislönerna. Ingen av oss kan genomföra det här på egen hand i riksdagen. Men om vi två sätter oss ned och bildar en gemensam plattform här i riksdagen för att ge mer pengar till polisen kan vi eventuellt tillsammans med andra allianspartier fälla regeringen och göra verklighet av det hela. Är du beredd att göra det? Det räcker med ett kort svar på frågan. Du har tolv minuter på dig i debatten, så du hinner. Ja eller nej? Är du beredd att göra gemensam sak med Sverigedemokraterna, så att det ni lovar kan bli verklighet för Sveriges poliser?

I övrigt tänkte jag faktiskt inte delge så mycket nya förslag från Sverigedemokraterna. Vi har fortfarande kanske det bredaste åtgärds paketet mot gängkriminaliteten och otryggheten i vårt land. Det har vi presenterat sedan första året den mandatperioden. Vi saknar fortfarande gehör i väldigt många tunga frågor.

Vissa saker har dock regeringen tagit till sig. Det gäller bland annat skärpta straff för vapenbrott, någonting som Ygeman så sent som i vintras avvisade, när han i stället betonade jourdomstolar för att komma åt häktningen i samband med ett gripande vid grovt vapenbrott. Vi är såklart glada för att ni har anammat vårt krav på skärpta straff, som i sig garanterar häktning i samband med grovt vapenbrott. Tack för att ni lyssnar på oss och för att ni genomför delar av vår politik! Även om det nu bara är små delar av vad som är nödvändigt för att komma åt de stora problemen är vi tacksamma för det lilla.

I samband med de återkommande attackerna mot blåljuspersonal har vi föreslagit en ordentlig straffskärpning till minst fyra år. På samma tema tror jag att det krävs ännu mer. Ett nytt förslag som vi kommer att arbeta fram kommer att handla om ett frihetsberövande straff för dem som stör polisens arbete och inte hörsammar polisens tillsägelser. Vi tror att det är nödvändigt att snabbt kunna vidta åtgärder i samband med oroligheter som kan leda till upplopp. I dag kan personer störa polisen vid ingripanden, vara spydiga mot polisen medan den utför sitt arbete och på så sätt trigga igång en stämning som lockar fler att ansluta sig. Vi har sett det här alltför många gånger nu. Vi tror att dessa personer, som saknar respekt för polisen, kanske kan komma på bättre tankar om man snabbt buntar ihop dem och ger dem ett kortare frihetsberövande straff. Det finns ingen anledning för folk att stå och tjafsa och vara oförsämda mot poliser som gör sitt arbete. Det finns mer civiliserade sätt att uttrycka sitt missnöje på, något som man kanske kan informera de här personerna om under tiden då de avtjänar ett kortare fängelsestraff.

Slutligen vill jag ändå betona det kanske viktigaste för debatten i dag. Vartenda parti som utesluter ett samarbete med Sverigedemokraterna kommer att tvingas förhandla med partier som ger betydligt sämre förutsättningar för att utveckla rättsväsendet. Jag återkommer till frågan till Haddad: Samarbetar ni hellre med Miljöpartiet än med Sverigedemokraterna när ni ska genomföra era dyra löften?

Precis som det är viktigt att själv göra rätt prioritering i sin egen budget, vilket ni kanske har lärt er nu efter de här två åren, är det också viktigt att ha en plan för hur man ska kunna genomföra det man lovar. Där tycker jag att Liberalerna är svaret skyldiga.

Anf. 33 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP):

Herr talman! Det är beklämmande att en debatt som ska handla om människors otrygghet i stället blir ett forum för att kasta paj på varandra och diskutera samma ytliga förslag som i alla andra sammanhang där ledamöter från justitieutskottet träffas.

Det finns människor i det här landet som sörjer sina nära och kära som drabbats av dödligt våld. Det finns människor som är rädda för att det är deras lägenhet som blir nästa måltavla när någon slänger in en handgranat. Det är en rädsla som ingen borde behöva känna.

Att då i denna kammare endast tala om polisen, om hur många tusen kronor i lön de ska få, eller om zonförbud så att de som skapar otrygghet kan tas bort, blir för ytligt. Det är för enkla lösningar för att råda bot på den utmaning som vi gemensamt står inför.

Samhället får aldrig acceptera att ett barn på glid bygger sina framtidsdrömmar på knarkförsäljning och våld snarare än på utbildning och arbete. Insatserna kan inte vänta på att det barnet fyller 15 år eller att den 15-åringen tar ett skjutvapen i sin hand för att döda en annan människa.

Om vi på allvar ska råda bot på det problem som samhället står inför, där barn och unga rekryteras till kriminella nätverk där tröskeln för att använda dödligt våld har sänkts, krävs det mycket mer än bara diskussion om *en* av samhällets myndigheter, polisen.

Det krävs att vi på allvar satsar på skolorna i de områden där det är som tuffast så att alla barn oavsett bakgrund klarar grundskolan och kan gå vidare till en gymnasieutbildning och så småningom få ett arbete.

Det krävs att vi satsar på socialtjänsten och ger socialtjänsten de verktyg som den behöver för att stötta familjer och för att vidta åtgärder med tvång när det behövs och inte för sent.

Herr talman! Det krävs också att vi satsar på polisen. Polisen måste bli bättre och effektivare och få mer resurser. Men låt oss inte inbilla oss annat än att detta är en utmaning för hela samhället. Om vi inte bygger ett samhälle för alla människor som är tryggt i alla områden utan gör det till ett slagfält för att vinna enkla politiska poänger lämnar vi de människor som drabbas värst av dessa brott i sticket. Då tar vi inte deras oro och deras utsatthet på allvar.

Här vill jag särskilt vända mig till Moderaterna. Moderaterna styr några av Sveriges rikaste kommuner. De kommunerna måste också vara med och ta sitt ansvar. Det är inte okej att en rik kommun som Täby placerar utsatta barn i familjehem som inte kontrolleras i ett av Sveriges mest utsatta områden, i en familj där det förekommer våld och där en av sönerna misstänks vara en IS-resenär.

Det tycker jag att Moderaterna bör ta tag i omgående. Hela Sverige måste vara med och ta ansvar för att vi vänder utvecklingen i samhällets mest utsatta områden så att alla barn kan växa upp i trygghet med framtidstro och drömmar som handlar om att skaffa sig en utbildning och ett jobb och bidra till det goda snarare än att ge upp och sätta sitt hopp till ett liv i kriminalitet.

(Applåder)

Anf. 34 JOHAN HEDIN (C):

Herr talman! Det finns ingen quickfix mot gängvåldet. Det kommer att krävas ett långsiktigt och ensträvt arbete. Det kommer att krävas insatser här och nu för att plocka ut livsfarliga mördare, och det kommer att krävas insatser för att hindra andra från att kliva upp i sina kriminella karriärer och ta deras platser.

Det krävs resoluta polisinsatser och skickliga utredare, kunniga förundersökningsledare och en rättskedja utan svaga länkar. Det krävs också en kriminalvård som i bästa fall kan styra in den dömda på ett bättre spår i livet, och det krävs att den som döms för allvarliga våldsbrott också får lång tid att ta till sig av Kriminalvårdens behandling.

Från Centerpartiets och Alliansens sida har vi föreslagit en lång rad åtgärder. Hittills under mandatperioden har ett sextiotal blivit tillkännagivanden, och regeringen har faktiskt också levererat på en del av dem på ett tillfredsställande sätt. Det ska ni ha en eloge för.

Vi fortsätter att driva på för ökad trygghet med ännu fler idéer. Redan för mer än ett år sedan identifierade vi ett behov av ökade resurser. Vi tog fram pengarna till Centerpartiets vårbudgetmotion och levererade sedan in ytterligare när vi såg att behovet inte minskade utan tyvärr tvärtom.

Herr talman! Allt är inte nattsvart. Det finns ljuspunkter i den långsiktiga trygghetsutvecklingen, och det finns definitivt ljuspunkter på många håll ute i polisorganisationen. Jag träffar regelbundet poliser och andra som har stor kunskap om situationen. Det är inte sällan jag imponeras stort av de fantastiska insatser som görs runt om i landet.

Faktum är att den långsiktiga trenden till största del är väldigt positiv. Kriminaliteten minskar överlag. Det finns dock oroande och allvarliga undantag, i synnerhet trendbrottet som ger vid handen att gängvåldet ökar. Den exakta orsaken kan vi veta först efter några år när detta har kunnat beforskas grundligt. Men att förändringen sker ungefär samtidigt som polisen genomför den största omorganisationen sedan 1960-talet är med all rimlighet något att betrakta som ett samband. Trycket mot de kriminella gängerna lättades olyckligt under den här perioden.

Jag och Centerpartiet, liksom alla andra partier, var överens om omorganisationen, och i grunden är den bra. Vi måste lösgöra personal från administrativa uppgifter och få ut mer arbetade och trygghetsskapande polistimmar ut i lokalsamhället. Vi hör om många brister runt om i hela landet. Men grunden i reformen är sund. Det är genomförandet som skulle behöva vara proffsigare.

Det behövs ledarskap i polisorganisationen och hos polisorganisationens beställare, regeringen. Ledarskap handlar främst om två saker: att tydliggöra ansvar och att tilldela möjligheter att uppfylla detta ansvar. I alla dessa delar måste situationen bli bättre.

I Stockholm pågår sedan en tid initiativet Mareld. Det är namnet på det långsiktiga projekt som är satt att bekämpa gängkriminaliteten. Det finns gott hopp om att det kommer att lyckas, men som i så många andra delar av polisen har man svårt att få fram personal. De är ungefär 60 personer i dag, och de ska vara 160. Samtidigt hör jag oroande nog att det finns ett sparbetning just i Region Stockholm på närmare 100 miljoner. Jag hoppas att det är någonting som kan ändras med ett snabbt tillskott, för polisen behöver mer pengar *nu*. Så är det bara, och det kan ingen längre bortse från. Gängvåldet är här och nu, och ju längre vi väntar på att möta det fullskaligt, desto dyrare och besvärligare kommer det att bli. Det är tillräckligt illa som det är, och vi behöver sätta stopp nu.

Den 19 januari var det frågestund här i kammaren. Då frågade jag inrikesministern om han mot bakgrund av den eskalerande våldssituationen i Malmö ändå inte såg behovet av ett resurstillskott redan i år. Centerpartiet har i vår budgetmotion avsatt 520 miljoner till polisen redan i år, medan regeringen ligger på 100 miljoner. Faktum är att hela Alliansen ser detta behov, och vi har alla satsningar på polisen långt över regeringens nivåer. Svaret på min fråga blev ett rungande nej. Det behövdes inte, sa inrikesministern, mot bakgrund av att det skulle ta lång tid att utbilda nya poliser.

Problemet är att man då bara ser den ena halvan av personalförsörjningsproblemet. Den andra halvan är alla som har slutat eller funderar på att sluta. Det behövs resurser redan nu för att kunna möta polisernas krav på bättre villkor, för att få kompetent personal att stanna och för att göra yrket mer attraktivt.

Det kanske inte är någon som blir polis för att bli rik, men det kan nog finnas en och annan som väljer att inte bli polis för att man inte vill bli fattig. Det behövs definitivt resurser om det finns hot om avsevärda sparbetning just nu på ställen där våldet måste bekämpas med full kraft.

Herr talman! För att förstå gängkriminaliteten måste man också försöka förstå hur samhället fungerar. Vi talar mycket om socioekonomiska faktorer. Trots att vi genom hela den moderna politiska historien har försökt skapa system, sociala insatser och skyddsnet som ska se till att ingen ska behöva hemfalla åt kriminalitet för sitt uppehälle förekommer kriminalitet.

Trots ambitioner i varierande grad från olika partier om utjämning av livschanser finns det i praktiken enorma skillnader i samhället. Men man gör ett allvarligt misstag om man tror att allt detta handlar om pengar. Författaren och idéhistorikern Johan Norberg sa det där så himla klokt en gång: Staten kan ge dig precis allt du behöver förutom känslan av att ha åstadkommit det själv. Jag tror att det ligger väldigt mycket i det.

Strävanden efter utjämning har lett fram till förenklade modeller för fördelningspolitik, höga marginalskatter och hyresregleringar. Och ärligt talat, vart har det lett oss? Inte har det utjämnat skillnaderna i livschanser på riktigt i alla fall.

(Applåder)

Anf. 35 LINDA SNECKER (V):

Herr talman! Jag har suttit i polisbilen när den passerar under broar där stenarna kan hagla. Jag har stått bredvid bilar som brinner där brandkåren måste skyddas av polisen från stenkastare. Jag har pratat med mamman som tänker lite extra innan hon låter sina barn gå ut när mörkret har fallit.

Jag vet hur det känns att dra sig för att gå hem från bussen när höstmörkret har fallit. Jag vet hur det är att hatas och hotas på nätet.

Det är inte det samhälle Vänsterpartiet vill ha. Vi vill ha ett samhälle där alla människor känner sig fria, där alla får uttrycka sig i sociala medier, där alla kan vara på torget och där polisen får göra sitt jobb. Vi vill ha ett samhälle där du som kvinna inte ser varje man som en potentiell förövare och som ett hot.

Trygghet handlar om frihet. Det innebär att alla måste kunna leva sitt liv, gå till affären och handla mat och ta en promenad med hunden och en springtur i skogen. Därför blir jag förbannad när människor i Rinkeby inte vågar gå till mataffären och när tjejer inte vågar springa i Rydskogen för att det har skett ännu en överfallsvåldtäkt.

Jag hade önskat att debatten vi har här i dag skulle ha handlat om kvinnors frihet, om hur vi kan stärka skolan och om hur polisen kan vässa sitt brottsförebyggande arbete. Men den debatten får pausa just nu, för läget är akut. Det finns ett hundratal människor, mestadels män, som utför brott och skjuter ihjäl varandra, och det måste stoppas här och nu.

Det är inte längre Hells Angels och Black Cobra, utan numera är det löst sammansatta nätverk som tillhör olika stadsdelar och som har enkel tillgång till vapen som härjar i våra städer. De skapar oro och osäkerhet. Det är därför rekryteringen till kriminella gäng måste stoppas. Annars kommer dödsskjutningar, stenkastningar och otrygghet att fortsätta. Vi måste stoppa rekryteringen till nätverken, för människor måste vilja bo kvar i Biskopsgården.

Det är i de socioekonomiskt svagare områdena som både brottsoffer och förövare bor. Det är där skotten avlossas och människor dör. Det är därför klassklyftorna måste minska för att kriminaliteten ska minska och tryggheten öka. Det är bara Vänsterpartiet som tar denna utmaning på allvar. Det är vi som vill att klassklyftorna ska försvinna. Det är därför vi vill höja skatten för de rika, och det är därför vi sänker skatten för sjuka och för pensionärer.

Polisen i sig är inte det enda svaret på hur trygghet ska skapas, men det är ett fundament i rättsstaten som måste fungera – överallt. Polisen har i dag svårt att utreda alla skjutningar som sker, och uppklaringsgraden är för låg. Det här är allvarligt. Det är därför vi behöver fortsätta att ha fler poliser i de otrygga stadsdelarna. Det är därför vi måste punktmarkera och ha spaning på vissa personer. I dag handlar det om få kriminellt verk samma personer, men de gör att många känner sig otrygga.

Vänsterpartiet ser två akuta åtgärder som måste vidtas här och nu: Vi måste få stopp på de illegala vapnen, och vi måste strypa rekryteringen till kriminella gäng.

Det dör människor i Sverige. Människor skjuts på öppen gata och blir skjutna med illegala vapen. Människor dör i Sverige för att knytnävsslagen har ersatts med vapen. För att minska det dödliga våldet måste de illegala vapnen stoppas. Polisen måste tillsammans med åklagare och tullen stoppa smugglingen av vapen, men man måste också stoppa alla vapen som cirkulerar i de kriminella nätverken. Kriminella personer måste punktmarkeras för att man ska hitta vapen, och vi måste införa en vapenamnesti nu.

Vi kan inte låta nätverken av kriminella växa. Det får inte vara ett rimligt alternativ för en 14-åring i Nordstan att bli springpojke och leverera vapen och droger. Där måste samhället gå in med tidiga sociala insatser.

Oavsett vad anledningen är till att någon påbörjar ett kriminellt beteende måste vi storsatsa, för det är oacceptabelt att barn utnyttjas och på det sättet skapar otrygghet för alla. Det är en förlust åt båda hållen, och det är inte värdigt ett land som Sverige.

Jag kan inte tänka mig en framtid där tjejer fortfarande går med nyckeln i handen som ett vapen för att de är rädda för alla män som passerar. Jag vill inte ha en framtid där unga killar fostras att hantera ett vapen och skjuta en fiende från en annan stadsdel. Vänsterpartiet vill ha en framtid där alla människor känner sig fria. Då är det *nu* förändring måste ske.
(Applåder)

Anf. 36 ROGER HADDAD (L):

Herr talman! Detta är en mycket angelägen debatt. Anledningen till att vi återigen står här är den alltmer ökande otryggheten, inte minst bland kvinnor och unga tjejer men även bland alla unga personer i vårt land.

Att då negligera och försöka tona ned detta från de andra partierna, inte minst Miljöpartiet, tycker jag är helt oacceptabelt. Våra förslag för att öka människors trygghet i vardagen är inte någon ytlighet, som de har kallats här. Det är ett sätt för våra politiska partier att visa att vi tar ansvar för utvecklingen.

Linda Snecker talar om att den här debatten borde handla om kvinnors frihet. Det är ju precis det som den gör. Den handlar om kvinnors och mäns frihet eller brist på frihet eller att deras frihet, säkerhet och trygghet utmanas varje dag, inte minst i de bostadsområden, stadsdelar och kommuner där de inte kan vända sig till polisen, där de inte känner att lag och ordning gäller och där de inte längre har tilltro till vårt rättssystem. Sedan kan det vara en faktisk otrygghet eller en upplevd otrygghet, men båda sorterna är absolut lika allvarliga och bekymmersamma.

Herr talman! Regeringens representant säger i sitt inledande inlägg i den här debatten att det har varit regeringens absoluta prioritet att jobba med de här frågorna. Men vi hade på vår begäran en debatt i juni förra året om utsatta områden. Det kom få förslag. Vi hade på Centerpartiets begäran en liknande debatt i höstas, och nu står vi återigen här och upprepar ungefär samma sak om utmaningen och problemen, men tyvärr noterar jag att det är ytterst få nya förslag från regeringens inrikesminister.

Det är fakta att vi har utsatta och särskilt utsatta områden där parallella strukturer – gäng och ungdomsgäng – faktiskt, om de inte redan har tagit över, håller på att ta över.

Om de utsatta områdena och särskilt utsatta områdena säger polisen i sin egen rapport att satsningen inleddes 2016. Jag vill rikta mig till inrikesministern och säga att det var två år för sent. Vintern 2014 kom polisens första rapport om 53 utsatta områden, varav 14 var särskilt utsatta. När vi från Liberalerna ställde frågor här i kammaren förra sommaren om hur det ser ut med den polisiära närvaron och bemanningen, grunden för vårt rättssystem, visade det sig att vi inte har någon polisiär närvaro ute i särskilt utsatta områden utifrån det som krävs för att komma åt narkotikaförsäljarna, vapensmugglarna och de som hotar och förgriper sig på unga tjejer och kvinnor.

Nu står det i polisens rapport att detta inleddes 2016, i november. Tre månader senare går de fram med en ny begäran till regeringen och säger att om de inte får mer pengar – och det är ju pengarna som vi i riksdagen

och regeringen ytterst kan styra över – ska de dra ned med 1 000 poliser. Min bedömning är dock att det handlar om mellan 1 500 och 2 000 poliser. Det här är alltså förutsättningarna, villkoren för polisen. Polischefen skriver även att man också ska effektivisera och dra ned ytterligare utöver uppsägningar av utredare och poliser.

Från Liberalernas sida har vi försökt beakta det här. Vi har lagt totalt 895 miljoner i årets budget för att bygga ut polisutbildningen och för att anställa fler poliser. Vi vet att det tar två och ett halvt år att få fram nya poliser, och därför har vi återkommande, både här i riksdagen och i samtal med regeringen, påpekat att ungefär 400–500 poliser skulle kunna rekryteras tillbaka på kort sikt om man vidtar ett antal åtgärder som att fortsätta renodla Polismyndigheten, se över arbetsmiljön och höja polisernas lön med 4 000 kronor extra i månaden.

Herr talman! Det totala antalet poliser som slutade bara förra året var 950, varav ungefär 180 slutade på grund av ålderspension. Men de andra då? Det handlar om de förtidspensionerade poliserna, som är mycket duktiga och som skulle kunna biträda och stötta en poliskår i kris, och om de 350 som slutade för att de helt enkelt gav upp och inte längre kände tilltro till sin arbetsplats.

Det vi hör här i kammaren från regeringen om att man vill satsa har vi inte sett någonting om på papper, men om det kommer en satsning före sommaren är det att upprätthålla den nivå som vi ser i dag som det kommer att handla om. Den nivån beskriver polisen redan i dag som underbemanning. Jag hör det i Malmö, jag hör det i Kungsbacka, jag hör det i Södertälje och jag hör det i Köping.

Kom inte och säg att vi har en bra bemanning, kom inte och säg att vi har en tillräckligt bra polisiär närvaro i särskilt utsatta områden, och kom absolut inte och säg att detta är ytliga, populistiska förslag, för grunden för vårt rättssamhälle är lag och ordning.

(Applåder)

Anf. 37 SOFIA DAMM (KD):

Herr talman! Tack till alliansvännerna i Moderaterna för att ni har initierat denna angelägna aktuella debatt om tryggheten i vårt land!

År 2015 utsattes 13 procent av Sveriges befolkning i åldern 16–79 år för något eller några brott mot enskild person. Det handlar om brott som misshandel, hot, sexualbrott, personrån, bedrägerier och trakasserier. Detta är vad Brottsförebyggande rådets senaste trygghetsundersökning visar. Människors känsla av otrygghet är med andra ord inte utan grund.

Alltför länge har vi sett hur rån, inbrott och överfall inte kan prioriteras av polisen. Utredningar läggs ned, ibland utan åtgärd. Detta skapar en osäkerhet hos medborgarna när det gäller om de kan lita på rättsväsendet. Det finns stora problem med yttre tjänst, men utredningsarbetet får inte hamna i skymundan. Även dessa typer av brottslighet måste få konsekvenser för förövarna. Det måste vara stopp på nedprioriteringslinjen nu.

Herr talman! I takt med detta tillåts viktiga värden som är helt avgörande för samspelet mellan människor att stryka på foten. Tilliten mellan människor riskeras. Tilliten mellan människor och institutioner äventyras. Den akuta situationen för polisen är inget annat än en rejäl tillitskris.

När människor känner att tilliten och tryggheten krackelerar, när polisen inte kommer när man drabbas av brott, när utredningar läggs ned utan

åtgärd, när man uppfattar att samhällets reaktioner på kriminalitet är för svaga och för uddlösa, då tappar människor tilltron. Då tappar människor tilltron till det offentliga, till myndigheter och till institutioner.

Somliga reagerar med uppgivenhet, andra med rädsla eller genom att ta saken i egna händer. För Sverige är det helt avgörande att vi har en polis och ett rättsväsen som kan leverera det som våra medborgare förväntar sig. För Sverige är det också helt avgörande att det finns politiker som är beredda att ta de tuffa beslut som krävs. Klarar vi inte detta kommer konsekvenserna att bli allvarliga, inte minst för samhällets allra svagaste.

Herr talman! Vi kristdemokrater har en lång rad förslag som skulle bidra till att stärka tryggheten, familjerna, skolan och socialtjänsten och som skulle förebygga kriminalitet, göra att brottsoffret får upprättelse och att förövarna straffas.

Polisen ska på ett ännu mer effektivt sätt kunna arbeta med sina kärnuppgifter: att förebygga, förhindra och beivra brott. Den kontinuerliga polisiära närvaron måste säkerställas. Fotpatrullerande områdespolis måste finnas på plats för att kunna bygga relationer och vinna respekt och förtroende hos medborgarna. Om polisen bara kommer på uttryckning när det är oro och bråk kan polisen aldrig bygga den tillit som är nödvändig för att skapa trygghet i vårt land.

Kristdemokraterna föreslår därför 2 600 polisanställda, varav 2 000 fler poliser över hela landet, 100 fler poliser i nationella insatskonceptet och 500 civilanställda för att avlasta och renodla polisens arbetsuppgifter.

Men det är inte tillräckligt. Det krävs högre löner och bättre arbetsvillkor, inte minst för att höja attraktiviteten i yrket och för att färre poliser ska lämna yrket. I dag ser vi hur rekordmånga poliser under 40 år väljer att byta yrke. Detta, herr talman, är en trend som måste brytas.

Det måste också säkerställas att polisen har rätt kompetens, metoder och utrustning. Det handlar om att polisen ska ha tillgång till skyddade fordon och rätt skyddsutrustning. Det handlar om att polisen helt enkelt ska kunna ges tillgång till alternativa vapen, till exempel möjligheter att skjuta gummikulor, använda elpistol eller ha tillgång till vattenkanoner vid demonstrationer och stora upplopp.

Herr talman! Vi kristdemokrater vill se till att den som utsätts för brott från första kontakt med polisen, genom rättsprocesser och efteråt ges det stöd som behövs. Det är framför allt viktigt för den enskilda, men det är också en viktig signal till samhället runt omkring: Brottsoffret måste få upprättelse. Brottsofferperspektivet ska mer än vad det är i dag vara gällande och stärkas i trygghetspolitiken.

Herr talman! På nyårsafton smällde fyrverkerierna på himlen. Men det var inte bara där. Raketer riktades också mot blåljuspersonal. Våldet ökar mot poliser, personal inom räddningstjänsten samt hälso- och sjukvården.

Alla former av upplopp och våld som riktas mot poliser och annan utryckningspersonal är givetvis helt oacceptabla. Det handlar om att människor som är i nödsituationer, där liv kan vara i fara, måste kunna lita på att räddningspersonalen kommer fram. Men det handlar också om att skydda personer som har samhällsviktiga uppgifter och att erkänna respekten för rättsstaten. Rättsstaten får aldrig stå handfallen när respekten för den är på väg att urholkas. Därför måste reaktionerna på angreppen vara tydliga.

Herr talman! Tonårstjejer måste kunna känna sig trygga, oavsett om de är på väg hem från fotbollsträningen eller om de är på nätet. Butiksinnehavaren på torget i Stockholmsförorten, landsbygdsbon med långt till närmsta stad, killen som håller sin pojkvän i handen på väg hem från bion och socialarbetaren på Seved i Malmö – alla ska kunna känna sig trygga.

I samhällsdebatten förvandlas människor lätt till siffror i statistiken. Men bakom siffrorna, bakom rubrikerna, finns det människor. Det är enskilda personer som utsätts för näthat, hatbrott, sexuella övergrepp, inbrott, rån, skottlossningar och mord. Detta måste vi i denna kammare reagera på med kraft.

Nej, Miljöpartiet, detta handlar inte om att skaffa enkla politiska poänger. Det handlar om att människor i vårt land ska kunna känna sig trygga.

(Applåder)

Anf. 38 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Det här är en i allt väsentligt bra debatt. Utgångsläget är att det satsas mer pengar på polisen än någonsin. Och antalet polisanställda är fler än någonsin. Jag uppfattar det som att i princip alla partierna har gett stöd för den inriktningen.

Det räcker dock inte med den utveckling vi har nu. Vi behöver göra mer. Vi behöver ha fler poliser. Vi behöver satsa mer resurser. Vi behöver bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för poliser. Vi behöver ha snabbare lagföring. Vi behöver skärpta och smartare straff. Vi behöver vända en ganska lång tid av social utveckling och satsa på jobb, utbildning och utveckling.

Jag har uppfattat att det med några få undantag finns en bred samsyn om den inriktningen. Det finns de som vill ha lite mer, lite snabbare eller lite mindre. Men i grunden är vi överens om att det krävs fler poliser, mer resurser, snabbare lagföring och skärpta och smartare straff för att vända utvecklingen. Det tycker jag är ett styrkebesked.

Tomas Tobé tar upp regeringens vilja att skärpa straffen för den som ger sig på blåljuspersonal. Han tycker dock att det kommer för sent. Det är en klassisk oppositionsståndpunkt. Jag har respekt för den iver, för att man vill att regeringens förslag ska genomföras snabbare och tidigare. Men jag kan försiktigt undra: Om det är ett så angeläget område för Moderaterna, varför föreslog man då inte det under de åtta år som man själv ansvarade för området? Då hade det funnits möjlighet att göra det väsentligt tidigare än det nu blir.

Tomas Tobé tar också upp zonförbudet och berättar som sin resa till Danmark. Det finns ett förslag om zonförbud i Danmark. Det var på förslag i England men avskaffades eftersom det bedömdes som dåligt. Jag undrar därför om Tomas Tobé kan redogöra för vilka utvärderingar av förslaget han tog del av i Danmark. Det har funnits på förslag ett tag nu. Därför finns det kanske utvärderingar från universitet och myndigheter som han kan ha tagit del av vid sitt besök. Det kanske är grunden till att han vill att det ska införas här i Sverige. Det skulle vara bra och intressant att få höra om det.

Tomas Tobé talar också om att pressa tillbaka utanförskapet. Då måste vi komma ihåg att Moderaternas egen rapport visar att utanförskapet ökade under deras tid vid makten, att det var moderat politik som drev på utanförskapet. Då borde Tomas Tobé glädjas nu, när vi har bytt den politiken. Nu är det fler i stället för färre som får arbete. Nu stiger utbildningsresultaten i skolan i stället för att sjunka. Nu börjar klyftorna minska i stället för att öka.

Sverigedemokraternas främsta förslag i kammaren är att kriminalisera spydighet. Det kommer från ett parti vars justitieministerkandidat ränner runt på gatorna med järnrör och som nu är kallad till domstol, anklagad för misshandel. Och ni sverigedemokrater vill kriminalisera spydighet! Är det verkligen det bästa ni kunde komma på?

Roger Haddad gav tillsammans med Centerpartiet en balanserad bild. Jag vill bara säga att den första rapporten om utanförskapsområden och åtgärder mot dem kom 2014. Det är naturligtvis tio tolv år för sent. Men den kom då, inte senare.

KD vill att polisen ska ha ny utrustning och ny beväpning. Det kan ligga en del i det. Men det är polisen som beslutar om både sin beväpning och sin utrustning. De kan själva välja vilken utrustning de ska ha. Och de påbörjar nu ett försök med exempelvis elpistol, där 400 poliser deltar.
(Applåder)

Anf. 39 TOMAS TOBÉ (M):

Herr talman! Inrikesminister Anders Ygeman lyfter upp utanförskapet. Det är mycket viktigt att tala om, eftersom det till stor del är roten till många av de problem vi har i Sverige.

Alliansregeringen var framgångsrik när det gällde att pressa tillbaka utanförskap. Fler än 300 000 gick från bidrag in i arbete. Men vi lyckades inte tillräckligt bra under våra regeringsår – jag vågar hävda att det gäller även under tidigare regeringsår – i fråga om att det tyvärr har utvecklats utanförskapsområden. Det handlar i grunden om att vi inte lyckas tillräckligt väl med att få utrikesfödda in i arbete.

Det senaste året har jag besökt 25 utanförskapsområden. Det har jag gjort utifrån en genuin vilja att försöka förstå vad samhället behöver göra för att lyfta upp dessa områden. Ja, det kommer att handla om arbete, om att satsa på skolan och om mer kvalificerat socialt arbete. Men jag tror inte att jag, i den situation vi har just nu, har träffat en enda person som bor i ett utanförskapsområde och som lever ett laglydigt liv som inte har vädjat om fler poliser – närvarande poliser som man dessutom vet vilka de är. Därför blir jag lite förvånad när jag hör företrädaren för ett av regeringspartierna, Annika Hirvonen Falk från Miljöpartiet, kalla det här för ytliga förslag.

Jag kan ge svenska folket ett tydligt löfte: Inget av allianspartierna kommer någonsin att kalla satsningar på polisen, på närvarande poliser, för ytliga förslag. Jag kan dessutom lova att Alliansen kommer att fortsätta ta fram de förslag som krävs för att pressa tillbaka kriminaliteten.

Inrikesministern tog upp min resa till Danmark. Det är intressant att den danska regeringen har tagit ett omfattande initiativ. Det ska givetvis behandlas, även där enligt sedvanlig parlamentarisk ordning. Enligt förslaget avvecklas inte zonförbudet, utan det kommer snarare att utvecklas och skärpas. Det verkar dessutom som att det kommer att ske med ett brett

parlamentariskt stöd. Därför tycker jag att regeringen inte bör avfärda den typen av förslag utan snarare titta närmare på dem. Det handlar i grund och botten om att polisen måste få bättre möjligheter att pressa tillbaka kriminaliteten.

Sverige behöver fler poliser, minst 2 000 fler. Jag undrar vad Anders Ygeman väntar på. Är det vårbudgeten? Är det den som är utgångspunkten för hur man ser på den här frågan? Det är klart att det måste finnas seriös finansiering för våra politiska förslag. Men inrikesministern bör, i det läge vi befinner oss nu, med en trygghetskris i Sverige, kunna ge besked om fler poliser och om att poliser ska få bättre löner. Han bör framför allt kunna ge besked om att regeringen är beredd att vända på varenda sten för att polisen ska få ordentliga möjligheter att pressa tillbaka kriminaliteten i vårt land.

(Applåder)

Anf. 40 ADAM MARTTINEN (SD):

Herr talman! Nu går jag in på den lite mer improviserade delen av mina anföranden här i dag. Jag tänkte kommentera lite grann det som vi har hört under debatten.

Jag reagerade på det som Miljöpartiet var inne på, att vi fokuserar för mycket på polisen, på straff och på repressiva åtgärder. Det är ganska vanligt i dessa debatter att när man diskuterar med vänsterpartier – om jag får kalla dem så – går de in på skola och sociala åtgärder. Det är nog så viktiga frågor. Vi erkänner att vi har ett socialt ansvar för hela vårt land. Men man får inte glömma bort att framför allt vi som arbetar i justitieutskottet har ansvar för polisfrågorna, strafffrågorna och de frågor som vi diskuterar i dag. Det är vårt primära ansvar, så det är inte speciellt konstigt att vi tar upp de frågorna, särskilt inte mot bakgrund av att vi har sett hur samhället har utvecklats.

Polismyndigheten har varit i kris under flera år. Ska vi då inte prata om Polismyndighetens förutsättningar? Jag tycker att miljöpartisterna är lite ute och cyklar i det här fallet.

Ygeman säger att vi bara har ett enda förslag att komma med i den här debatten, att man ska kriminalisera spydighet. Men då lyssnade Ygeman bara med ena örat. Vi säger att det ska vara tydligare konsekvenser för de personer som stör polisens arbete och som piskar upp stämningar som i slutändan leder till sådana kravaller och förortsupplopp som vi har sett runt om i landet. Tidiga insatser är betydligt bättre för att stävja dessa upplopp i sin linda än att senare sätta in kravallustrustade poliser när det har gått för långt. Jag tycker att det är ett rimligt förslag, och jag vill fråga Ygeman om han kan tänka sig att gå oss till mötes i dessa frågor.

Anders Ygeman säger att vi aldrig har haft så många poliser som vi har nu och att det aldrig har satsats så mycket pengar på Polismyndigheten som det har gjorts nu. Om jag lägger en enkrona i Ygemans innerficka har han aldrig heller haft så mycket pengar som nu. Det är också en sanning med modifikation. Man måste se till hur många invånare det har blivit i Sverige under dessa år och till hur många poliser som har utbildats. Sanningen är ju att det blir färre poliser i det här landet sett till den befolkningsutveckling som vi har haft under de senaste åren.

Som vi har gjort under hela mandatperioden efterlyser vi som vanligt en målsättning där poliserna ökar i antal i förhållande befolkningsutvecklingen. Vårt mål är att det ska finnas 250 poliser per 100 000 invånare. För att uppnå den takten under budgetperioden krävs det 7 000 nya poliser. Det är en målsättning som ligger fast för vår del.

Det är välkommet att allianspartierna fortsatt lägger fram förslag om att utbilda fler poliser. Vi välkomnar det, men vi skulle också vilja se en samordning bland samtliga allianspartier så att vi kan göra verklighet av dessa förslag. Det är ju det som brister lite grann i dag. Alliansen vill inte fälla regeringen. Enskilda partier har gaskat upp sig under de senaste halvåret, men samlat vill Alliansen inte göra verklighet av sina löften, och det tycker jag är bekymmersamt. Där kan vi göra mer tillsammans.

Avslutningsvis vill jag säga att det är mycket som man kan diskutera när det gäller trygghetsfrågorna. Vi hade en fråga i går till Anders Ygeman om terrorister. Regeringen välkomnar återvändande IS-krigare som har eldat upp människor, som har begått fruktansvärda handlingar i Syrien och Irak. De är välkomna tillbaka, och regeringens försvarar deras rätt att behålla sina medborgarskap. Det här är en av våra allvarligaste utmaningar om vi ska säkra tryggheten för medborgare i vårt land.

Givetvis måste vi vidta många andra åtgärder som vi får anledning att återkomma till i fler replikskiften och i fler debatter framöver.

Anf. 41 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP):

Herr talman! Jag är glad över att Adam Marttinen tog åt sig av min kritik mot hans ytliga förslag. Jag är glad över att han tog åt sig av kritiken att det är ytligt att tro att om vi bara kriminaliserar den som är otrygg mot polisen löser vi utmaningarna med organiserad brottslighet. Det är lika ytligt som att tro att om vi bara förbjuder dem som sprider otrygghet att vistas på en viss plats kommer de att sluta att begå brott.

Det här är inte en vanlig debatt i justitieutskottet. Det här är en aktuell debatt om tryggheten i Sverige. Mitt problem är inte att Sverigedemokraterna, Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet eller Kristdemokraterna fokuserar för mycket på polisen. Vi behöver satsa mer på polisen. Mitt problem är att helhetsperspektivet saknas.

Vilka förslag har Moderaterna som bryter rekryteringen av barn och unga till kriminella gäng? Vilka förslag har Moderaterna som ser till att lyfta de socialt utsatta områdena så att de barn som växer upp där känner sig som en del av samhället, vill plugga vidare och ta ett jobb? Precis som historien har visat är inte lösningen på det problemet att göra de fattiga fattigare eller de sjuka fattiga.

Det behövs ett helhetsgrepp för att bryta utvecklingen i de socialt utsatta områdena. Jag har träffat många som arbetar i dessa områden. Poliserna där vill ha fler kollegor. Socialsekreterarna vill ha fler verktyg för att kunna agera när de ser barn som riskerar att bli en del av den organiserade brottsligheten. Jag har mött lärare som inte hinner engagera sig i alla utmaningar som barn i deras klasser står inför.

Lösningarna handlar ju om det som regeringen under de senaste åren har presenterat: 13 000 fler pedagoger i skolorna, satsningar på socialtjänsten och satsningar på polisen.

Det finns i dag fler polisanställda än någonsin. Vi är överens om att polisens resultat inte är tillfredsställande. Det behöver vi vidta åtgärder för att komma till rätta med, och det görs.

Men att reducera diskussionen om trygghet till sådana förslag som zonförbud eller kriminalisering av otrevlighet mot polisen löser inte de grundläggande utmaningar som de människor som drabbas av kriminalitet möter.

(Applåder)

Anf. 42 JOHAN HEDIN (C):

Herr talman! För några veckor sedan debatterades det flitigt om Brottsförebyggande rådet skulle göra nya mätningar av sambandet mellan invandring och kriminalitet. Det är säkert intressant, men det är inte så troligt att det har ändrats särskilt mycket över tid. Enligt forskningen är det ungefär två och en halv gånger så stor risk att blir kriminell om man är utrikes född. Men det finns andra samband som är långt mer intressanta.

Om man uppbar försörjningsstöd är sambandet sex gånger så starkt. Men den allra viktigaste prediktorn för att någon ska utveckla kriminalitet, herr talman, är skolmisslyckanden. De slår alla andra samband med – har jag för mig – tolv gånger så stor risk. Det är någonting som vi borde ta på största allvar.

Det är viktigt att man inte misstolkar och missbrukar statistik, någonting som ibland görs för att hitta sin politiska lösning på ett skrämmande samhällsproblem. Man blir inte kriminell bara för att man misslyckas i skolan, man blir inte kriminell för att man får försörjningsstöd och man blir naturligtvis inte kriminell för att man flyttar från ett land till annat eller för att ens föräldrar gör det.

Menar man allvar med att vilja öka tryggheten borde man alltså ägna drygt dubbelt så mycket politisk kraft åt att se till att människor har jobb att gå till som man ägnar åt att prata invandring. Man borde också lägga närmare fem gånger så mycket kraft på hur vi ska förbättra skolan så att alla kan gå ur den med kunskap och självkänsla nog för att gå vidare i livet. Men så ser det inte alltid ut.

Herr talman! Alliansen har den bästa politiken för jobb och företagande. Det måste vi fortsätta att utveckla så att varje del av vårt avlånga land kan dra nytta av sina unika förutsättningar. Vi måste låta folk växa, och vi måste låta nya idéer slå rot och växa till framgångsrika företag.

Det är nästan en ironisk känsla när jag ena dagen besöker ett fantastiskt evenemang i Tensta konsthall, där en lång rad superentreprenörer, alla med rötterna i orten, berättar om sina otroligt imponerande företagsbyggen. En god vän, Zakaria, har dragit igång projektet Orten.io för att skapa en plattform för mångfald på techscenen, och det är han som står för arrangementet.

Andra dagen ser jag på nyheterna hur kriminella härjar i upploppsliknande scener bara några hundra meter därifrån. Och, herr talman, båda bilderna är verkligheten, men vi talar nästan bara om den ena. Det är i många stycken begripligt. Det råder ett akut och oacceptabelt trygghetsunderskott i det vi kallar utanförskapsområdena, och det måste vi åtgärda, vilket också är ämnet för dagens debatt.

Men om vi inte ser den andra sidan ser vi heller inte den långsiktiga lösningen: ett entreprenördrivet och inkluderande näringsliv, som gör att

unga som växer upp ser och förstår att det ligger en värld framför dem som också är deras, där de kan ta plats och söka förverkliga sina drömmar.

Det är särskilt sorgligt när alla hårt kämpande småföretagare drabbas av detta; de försöker skapa en bra tillvaro och jobb i sitt närområde och utsätts för en hel del kriminalitet och otäckheter. Handlarna i Kista fick nog i början av året och stängde sina butiker under en eftermiddag, som protest mot stöket.

Jag lanserade i går en idé som jag tycker att vi ska jobba vidare med: Den som upprepat missköter sig och stjälar i en butik ska kunna dömas till tillträdesförbud i den butiken, för att skydda bland annat dessa viktiga jobbskapare.

(Applåder)

Anf. 43 LINDA SNECKER (V):

Herr talman! När jag gick på högstadiet fanns det gäng med tuffa grabbar. Jag tror att nästan alla skolor har ett sådant gäng. De var bråkiga och de var våldsamma. De knuffades och hotade folk i skolkorridorerna. Nu har en del blivit kriminella, men inte alla, och jag brukar ofta fundera på vad det är som gör att vissa blir kriminella och andra väljer ett liv utan kriminalitet. Svaret har vi i forskningen, som visar att ett jämlikt samhälle, utan klyftor och med möjlighet till god utbildning och till att skaffa jobb och bostad minskar kriminaliteten.

Det är inte en självklarhet att det bråkiga grabbgänget från högstadiet blir kriminella, men om samhället inte kan erbjuda utbildning, bostad och en sjyst arbetsmarknad blir lockelsen till ett alternativt liv mycket större.

Det är därför rekryteringsbasen till kriminella gäng måste minska. Ingen ska vilja bli kriminell. Ingen ska vilja kasta sten eller sexuellt ofreda någon. Det är därför kriminella beteenden måste stoppas redan i tidig ålder. Det är därför skolan är ett så himla viktigt redskap för att kunna identifiera om något går snett. Det är därför som fritidsgården och nattfotbollsturneringarna i Hageby och Skäggetorp är så himla viktiga. Det är delvis så vi faktiskt stoppar rekryteringen.

Om du inte var särskilt kriminell när du kom in på anstalten eller behandlingshemmet eller i ungdomsvården är du det när du kommer ut. Jag vet inte hur många gånger jag har hört detta från personer som har lämnat sitt kriminella gäng och liv. De berättar för mig att det inte var det långa straffet som gjorde att de slutade med sitt kriminella beteende och ändrade sin livsstil – det var att det fanns andra alternativ. Det fanns något annat att sysselsätta sig med, som arbete eller studier. Det fanns andra vänner, som inte var kriminella, att umgås med. Det fanns ett samhällssystem som fångade upp dem när valet att bryta den kriminella banan hade gjorts.

Ibland låter det i debatten som om Sverige aldrig har tagit tag i kriminaliteten, men i Sverige har vi alltid arbetat med tidiga insatser och tror på att människan faktiskt kan ändra sig.

I Sverige har vi inte fängelsestraff som ett avskräckande exempel för att inte begå brott, utan för att döma ut det straff som är lämpligt i förhållande till det brott som har begåtts. Kriminalvården har i uppdrag att med fängelsestraffet ge behandling och vård så att klienten ska kunna komma ut i samhället på bästa sätt. Det här är värt att komma ihåg i debatten i dag.

Jag är helt överens med alla om att samhället ska vara tryggt och att kriminalitet är ett hot. Men ibland när jag står här i kammaren undrar jag

om vi har samma syfte med debatten. Vissa partier står här och målar upp en bild av att Sverige en gång var lugnt och tryggt och att inga överfall eller våldtäkter skedde. Andra partier använder kvinnors utsatthet som ett slagträ för att invandringen ska minska.

Vänsterpartiet tror inte att vi ökar tryggheten genom en debatt i riksdagens kammare. Vi vet att vi gör skillnad med klassisk vänsterpolitik, genom att minska inkomstskillnaderna, öka bostadsbyggandet och ha en sjyst arbetsmarknad.

Anf. 44 ROGER HADDAD (L):

Herr talman! Liberalerna efterfrågar fortfarande konkreta åtgärder från regeringen när det gäller budgeten och resurser till polisen. Det räcker inte att säga att vi återkommer och vi överväger. Vi har ju hört detta i ett och ett halvt år!

Inte en enda kommentar har gjorts om alla de poliser som slutade bara förra året, 950 stycken. Låt oss säga att åtminstone hälften slutade på grund av förtids- eller ålderspension, men de andra då? 400–500 poliser slutade förra året. Statsrådet bemödar sig inte ens att kommentera detta med en enda bokstav! Det tycker jag är allvarligt, för den här regeringen, och i synnerhet dess stödpartier, Vänsterpartiet och koalitionspartnern Miljöpartiet, inser uppenbarligen inte allvaret inom Polismyndigheten.

Höj polislönerna med 4 000 kronor i månaden; vi kommer att lägga totalt 1,3 miljarder i nya pengar i vår kommande budget. Men vi avsätter redan i år pengar för att påbörja tillsättandet av 2 500 fler poliser och 1 100 civila utredare.

Här har vi stått och talat om särskilt utsatta områden – de som absolut ska prioriteras, enligt polisen. Och så glömmar vi bort de övriga 30–35 områden som är utsatta områden; de har också problem. Butiker stänger och bibliotek får anpassa sina öppettider på grund av stök och bråk, gängkriminalitet, narkotikaförsäljning och otrygghet bland företagare och människor som vistas i dessa områden.

Kategori nummer tre, som vi absolut inte verkar tala om i dag, är de kommuner och områden som inte finns i polisens kartläggning över utsatta och särskilt utsatta områden. Det är därför det är viktigt med fler poliser och fler utredare: för att klara av närvaron även utanför storstäderna och de så kallade utsatta och särskilt utsatta områdena.

Men jag inser att det med regeringens förslag, politik och budget är en resignerad inrikesminister som kommer till kammaren i dag, utan några nya och definitivt utan några konkreta förslag. Jag har hört detta från Anders Ygeman i höstas och förra våren, när vi hade exakt samma debatt.

Brottsförebyggande rådet finns inte ens med på kartan. Polischefen sa i sin rapport till statsrådet för någon månad sedan att vi från och med 2018 ska påbörja satsningen på Brottsförebyggande rådet. Jag hör i varenda polisregion att man inte hinner med Brottsförebyggande rådet. Situationen för polisen i Kungsbacka, Varberg, Köping eller Södertälje, för den delen, är sådan att de inte hinner med något brottsförebyggande jobb.

Projektet Mareld i Södertälje, som omnämns så fint, har inte full bemanning. Man har fått ett tillskott på 11 personer utifrån, varav hälften inte är tillsatta. 18 poliser i projektet Mareld i Södertälje är tagna från den befintliga organisationen; det är inga nya tillskott.

Summeringen för de särskilt utsatta områdena är omflyttningar av poliser. Men vi liberaler kräver nya poliser, inte omflyttningar av polisen, herr inrikesminister!

Rapporten kom i oktober 2014. Polisen skriver att insatsen i dessa områden började på hösten 2016. Det är två år för sent. Det är de kriminella som vinner på den passivitet som regeringen visar.

(Applåder)

Anf. 45 SOFIA DAMM (KD):

Herr talman! Den del av Sverige jag kommer ifrån är hårt drabbad av både gängkriminalitet och skottlossningar. Jag vill särskilt nämna två aktuella exempel.

Den 12 januari sköts 16-åriga Ahmed Obaid ihjäl när han stod och väntade på bussen i Rosengård. Förtvivlan och ilskan är naturligtvis stor bland familj och vänner, men också hos oss andra. Malmöborna samlade sig och framförde i en manifestation tydliga krav på politiska åtgärder.

Den 7 februari sköts en man på Roskildevägen. Snön hade fallit över Malmö den natten, och han skottade gångbanorna. När jag träffade Malmös polismästare Stefan Sintéus nästföljande dag berättade han att en 15-åring gripits, misstänkt för mordförsök. En 15-åring, herr talman!

Vad gör en 15-årig pojke ute mitt i natten, och varför har en 15-årig pojke tillgång till vapen? Hur många steg har inte gått snett innan vi ser en sådan situation?

Men poliserna i Malmö var inte förvånade, men däremot djupt oroade över att så många grova brott i Malmö begås av unga människor – unga som springer runt med vapen och som efter att ha begått ett brott är tillbaka ute på gatan innan polisen hunnit färdigställa sin rapport. Vi politiker måste sätta ned fötterna nu och börja fatta beslut som bryter våldsspiralen och raserar parallellsamhällena.

Det är dags för denna kammare att ställa sig frågan varför Malmö har fler fall av skjutningar, sprängningar och dödligt våld än den mycket större grannstaden Köpenhamn.

Det är tyvärr långt ifrån enbart i Malmö vi har sett parallellsamhällen växa fram. Det har vi talat om här i dag. Men problemen kan se väldigt olika ut. Inte sällan handlar det om människor som redan vid unga år har hamnat rejält snett och är tungt brottsbelastade.

I söndagens Expressen intervjuas Christian Frödén, som jobbar inom gränspolisen och ingår i en särskild grupp riktad mot ensamkommande barn och unga i vad som kallas Stockholms riskmiljöer. Han jobbar bland annat på Plattan och berättar hur barn och ungdomar utsätts för kriminalitet och övergrepp, men också hur de utsätter andra för detsamma. Han vittnar om att resurserna är knappa men behoven stora. Han vittnar om den otrygghet som råder bland dessa unga.

En del av oss går förbi där varje dag. För oss är det en t-banestation och ett torg. För de unga där är det både ungdomsgård och brottsplats. Det är en plats för både förövare och offer.

Vi måste komma till rätta med att människor lever i parallella världar. Förebyggande insatser, trygga familjer, fungerande skola, områdespoliser och ett starkt civilsamhälle är viktiga vägar dit, men det är inte nog. Alltför många människor har fastnat i dessa parallellsamhällen och i kriminalitet. Därför måste vår reaktion på vad som sker bli ännu tydligare.

Det är bra att regeringen agerar på Alliansens förslag om skärpta straff. Men det krävs mer. Vi behöver skärpa straffen för vapenbrott, vålds- och sexualbrott och våld och hot mot tjänsteman.

Vi behöver se över straffrabatten för unga. Lagstiftningen måste hänga med här. Den kriminella banan börjar i dag långt före myndighetsåldern. Det gäller även situationen med att vittnen tystas eller till och med mördas. Det är orimligt att kriminella går fria för att människor i vårt land inte vågar vittna. Anonyma vittnesmål måste tillåtas. I de länder där man tillåter vittnen att vara anonyma – Norge, Danmark, Nederländerna – har knappast rättssamhället kollapsat. Regeringens argument för att det inte skulle kunna fungera här är tunna.

(Applåder)

Anf. 46 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Det är många saker jag vill kommentera. Jag försöker göra det snabbt.

Den sociala utvecklingen har börjat gå åt rätt håll. Vi ser flera områden där arbetslösheten sjunker, skolresultaten stiger och den ekonomiska utjämningen är hög, till skillnad från den period då Tomas Tobés parti hade regeringsansvar. Då gick utvecklingen åt andra hållet. Moderaternas egen rapport har visat att utanförskapsområdena blev fler under den moderata tiden. Det är bra att vi nu kan vända denna utveckling. Det tror jag faktiskt att även Tomas Tobé är glad över.

Vi ska vända på alla stenar, säger Tomas Tobé. Självklart, men vi måste också se om det ligger guld under stenen eller om det krälar ut maskar när vi vänder på den. Det var därför jag efterfrågade utvärdering. Storbritannien utvärderade och avskaffade det förslag Tomas Tobé har gett uttryck för. I Sverige har vi långtgående möjligheter i polislagen. Hur ser den danska utvärderingen från universitet och myndigheter ut? Är detta verkligen ett bra förslag, och tillför det något i den svenska debatten?

Kristdemokraterna tog upp förslaget om anonyma vittnen. De exempel ni tar upp är ju extrema undantagsfall. Det blir heller inte full anonymitet. Försvarsadvokaterna måste få veta vittnenas identitet. Det kanske inte utgör ett hundra procentigt skydd för den som vill vittna. Jag är tveksam till att införa den modellen. Men vi ska titta på alla olika förslag och värdera dem.

Centerpartiet har förslag om att komma till rätta med stölder i butiker. Det är också intressant att titta på och se utvärdering av: Är detta förslag bra, eller finns det andra förslag som är bättre och som kan ge samma effekt?

Vi ska följa utvärderingen. Vi ska lära oss av andra länder och ta till oss de förslag som funderar bra och gå vidare med dem. Däremot tror jag inte – tyvärr, Adam Marttinen! – på Sverigedemokraternas förslag om att kriminalisera spydighet. Jag tror inte att det kommer att vara en fungerande väg framåt.

Jag är glad över att vi har en samsyn om att tillföra ytterligare resurser och fler poliser. Det tror jag att poliskåren är tacksam för.

(Applåder)

Anf. 47 TOMAS TOBÉ (M):

Herr talman! Det polisen i sina utvärderingar av zonförslaget har kommit fram till – de har tittat på vad detta skulle innebära, också i samråd med den danska regeringen – är att det skulle vara effektivt. Man lägger nu snarare fram ett förslag som handlar om att göra detta till en del av straffet.

Dagen innan vi moderater begärde denna aktuella debatt hade en polischefs bil satts i brand i Täby, och en ambulans hade rånats. Jag vill återvända till citatet från polischefen i Rinkeby: De kriminella skrattar åt samhället.

Herr talman! Det räcker nu. Vi måste nu alla se till att bidra till att pressa tillbaka kriminaliteten. Detta är inte en kriminalitet som är på väg att försvinna bort från landets utanförskapsområden. Jag tror ärligt talat att inte ens inrikesministern själv tror på det. Jag hoppas att vi kanske i den allmänna konjunkturen kan få upp sysselsättningen något, men vi har riktiga trygghetsproblem som vi nu måste ta tag i.

Det är därför vi moderater tillsammans med Alliansen kommer att fortsätta att ta initiativ i riksdagen, fortsätta att lägga fram förslag och fortsätta att se till att skjuta regeringen framför oss. Framför allt kommer vi att söka svenska folkets stöd för en politik som ger en riktig trygghet att lita på.
(Applåder)

Anf. 48 ADAM MARTTINEN (SD):

Herr talman! Sammanfattningsvis kan jag väl säga att jag är tacksam för att det kommer nya förslag från Alliansen. Vi har framfört många av dem tidigare. Det handlar om att ta bort straffrabatterna och att se över den villkorliga frigivningen. Kristdemokraterna föreslår anonyma vittnen, toppen! Fler poliser har vi förespråkat under alla år. Skärpta straff för våldsbrott är en klassiker. Det finns förslag om nya DIKO-lagar, inspirerade av RICO-lagarna i USA. Man föreslår kronvitnesssystem och utökade befogenheter med hemliga tvångsmedel och så vidare.

Det är väldigt viktiga åtgärder, som vi har föreslagit i alla år. Det är kul att ni kopierar några av förslagen. Men vi måste också kunna samordna våra reservationer i justitieutskottet så att detta blir verklighet. Vi kan inte ha den ordningen där vissa partier i Alliansen motsätter sig ett samarbete för att förverkliga de förslag som vårt samhälle behöver.

Vi måste också gå betydligt längre. Därför tycker jag att det är fullt i sin ordning att det måste finnas tydligare konsekvenser i dessa utsatta områden, där det finns personer som allvarligt stör polisens ordning, stör poliserna i deras ingripanden och inte hör samman polisens uppmaningar. Det handlar om att tidigare ingripa mot de personerna, innan de hinner piska upp stämningar som leder till allvarliga upplopp.

Det handlar inte om att kriminalisera spydigheter. Det handlar om precis det jag sa: att man inte hör samman polisens tillsägelser och stör ordningen i polisens arbete. Det måste få tydligare konsekvenser, så att polisen får det enklare att utföra sitt arbete i de utsatta områdena.

Sedan tycker jag att det är lite komiskt i sammanhanget att samtliga partier här inne pratar som om de vore oppositionspartier. Kanske främst Miljöpartiet pratar om socialt utsatta områden och om att vi behöver fler lärare, fler socialpedagoger, fler av allting och mer av allting. Men ni sitter i regering. Det är ni som bestämmer i vårt land. Det är ni som med era

budgetförslag formar det samhälle som vi har utanför Riksdagshuset. Allianspartierna kommer också med en hel del kritik. Ni har suttit i regering i åtta år. Det är ert samhälle som vi i dag gemensamt kritiserar här i kammaren.

Prot. 2016/17:82

17 mars

Svar på
interpellationer

Anf. 49 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP):

Herr talman! Om vi ska mota den otrygghet som människor möter, särskilt i de utsatta områdena, måste hela samhället kroka arm med alla goda krafter – polisen, skolan, socialtjänsten och vanligt hederligt folk som vill göra sitt för att bidra till ett bra samhälle. Det handlar om näringsidkare och företagare som vill bidra till ett samhälle där människor går till arbetet och betalar skatt och arbetar för att alla barn ska ha framtidstro och tro på att de har en plats i vårt samhälle.

Herr talman! Jag ser fram emot den dag då Moderaterna inte bara pratar om att driva regeringen framför sig vad gäller poliser och straff utan också vad gäller att mota utanförskapet och se till att vi investerar i alla barn och värnar jämställdheten, inte bara när det handlar om kvinnors otrygghet utan även när det gäller andra områden.

Herr talman! Det behöver göras mycket. Vi är, precis som Adam Martinen konstaterar, inte nöjda förrän vi har sett till att alla människor är trygga och att alla barn klarar skolan och har ett jobb att gå till när de växer upp. Regeringen har vidtagit många åtgärder för att komma dit. Det är 13 000 fler pedagoger i svensk skola. Vi har fler polisanställda än någonsin tidigare. Och vi satsar på välfärden. Detta är saker som bygger samhället starkt.

Anf. 50 JOHAN HEDIN (C):

Herr talman! Jag vill tacka Moderaterna för initiativet till denna debatt. Det är ett oerhört angeläget ämne, som vi måste debattera länge och väl. Det är bra att alla idéer kommer fram. Jag vill också tacka inrikesministern för att han lyssnar på idéerna och ger uttryck för att man kan jobba vidare med dem.

Jag kan inte riktigt sluta tänka på det som Annika Hirvonen Falk sa i sitt första anförande: att dessa idéer skulle vara ytliga och att det skulle vara ytligt att prata om de här sakerna. Jag tycker att det är bättre att vi pratar om sakinnehållet än att vi recenserar de politiska motståndarna. Kom med egna idéer om idéerna är dåliga! Sedan får vi väl komma överens om vilka som är bra.

Sedan gäller det samarbete och hur man ska komma överens för att skapa parlamentarisk majoritet för sina idéer. Det väl så att demokratin bygger på att man kan komma överens, men för att man ska komma överens krävs det förtroende för varandra. Vi måste lita på dem som vi ska samarbeta med. Jag tror möjligen också att det finns ett behov av en grundläggande samsyn när det gäller grundläggande värderingar och hur vi ser på människor.

Alliansen är ett väldigt bra samarbetsinstrument för oss. I justitieutskottet fungerar det väldigt bra. Jag är oerhört tacksam för det arbete som vi gör tillsammans. Det syns också i resultaten – det är ett sextiotal tillkännagivanden under den här perioden, och regeringen levererar när det gäller en hel del av dem. En del som jag tycker är jätteviktig och som regeringen fortfarande har att ta tag i gäller systematiska stölder. Straffrabatterna ska

ses över. Det är bra att regeringen tar blåljusvåldet på allvar. Det ska vi komma fram med. Det handlar om bättre kriminalvård och bättre straff.

Jag tror att nästa stora puck som vi ska ta tag i är bättre prevention. Vi har pratat mycket om social prevention, där vi fokuserar på gärningspersonen. Men vi måste börja titta på hur vi bygger våra samhällen. Det handlar om att tänka in tryggheten redan från början när vi planerar våra kommuner. Jag ser fram emot att få debattera det nästa gång vi träffas i detta sammanhang.

(Applåder)

Anf. 51 LINDA SNECKER (V):

Herr talman! Ibland låter det i debatten som om otrygghet är något nytt, men så är det inte. Jag och mina tjejkompisar gick alltid hem på kvällen med nyckeln i handen. Vi var redo att använda den som ett vapen om en våldtäktsman skulle visa sig. Mina vänner som inte var lika blonda som jag var oroliga över att bli skjutna av Lasermannen eller misshandlade av nynazister. Som student bodde jag bredvid gatan i Linköping där det ouppklarade dubbelmordet skedde en tidig morgon.

Otrygghet är ingenting nytt som plötsligt har uppstått från tomma intet – otrygghet har alltid funnits. Men trygghet är också en känsla och en upplevelse. Det är många olika faktorer som spelar in – om du är kvinna eller man, är svensk eller invandrad, kan ta bilen eller bussen, är gammal eller ung. Trygghet betyder inte samma sak för alla. Frågar du tio personer vad trygghet är får du tio olika svar.

Vänsterpartiet ser två akuta åtgärder som måste ske nu. Vi måste få stopp på de illegala vapnen, och vi måste strypa rekryteringen till kriminella gäng. Det måste vi göra. Vänsterpartiet vill nämligen ha ett samhälle där alla människor känner sig fria. Där får man uttrycka sig i sociala medier utan att bli näthatad. Man får klä sig i niqab eller ha ett kors runt halsen. Man får älska vem man vill, plugga det man är intresserad av och känna att livet är fullt av valmöjligheter oavsett vem man är. Det är Vänsterpartiets vision om ett tryggt samhälle.

Anf. 52 ROGER HADDAD (L):

Herr talman! Jag vill tacka för debatten. Liberalerna saknar ändå besked om detta med att renodla polisens uppgifter. Det var det första beslutet inrikesministern fattade 2015: att den utredningen skulle läggas ned. Vi behöver satsa på att behålla poliserna. Jag vill framföra ett tack till alla de poliser som i dag jobbar under dessa förhållanden. Ni behöver fler medarbetare, och ni behöver bättre löneutveckling.

Vi vill också framföra något till regeringen: Se över den regionala polisorganisationen och de regionala kanslierna, som har svällt på bekostnad av det lokala polisområdet! Ta bort länspolismästarna! Varför är de kvar egentligen – det finns 20–21 sådana? Tryck ned resurserna närmare folket, närmare medborgarna!

Under Ygemans tid har antalet poliser blivit mindre, tvärt emot det som har sagts. Det har blivit färre poliser i yttre tjänst. Hur kan regeringspartierna stå här och påstå att vi aldrig har haft så många poliser? Det stämmer inte. Ni räknar in aspiranterna, som är under utbildning. Ingenting säger ni om alla de avhopp som har skett under förra året. Jag tycker att det är bekymmersamt. Hur ska vardagsbrotten kunna prioriteras när vi inte ens kan

upprätthålla polisiär närvaro i de utsatta och särskilt utsatta områdena? Det är det som skapar ofrihet och otrygghet. Det är det som gör att många människor i vårt goda samhälle och vackra land känner otrygghet. Och det är det vi måste bemöta.

Avslutningsvis önskar Liberalerna även att kommunerna i kommunallagen åläggs att jobba brottsförebyggande. Det uppdraget har de inte i dag.

Jag har även en sista vädjan till alla föräldrar där ute: Ta ett större ansvar för era ungdomar, för många av dem som begår mycket allvarliga brott är faktiskt barn och ungdomar!

(Applåder)

Anf. 53 SOFIA DAMM (KD):

Herr talman! Vi kan inte ha en debatt om trygghet utan att tala om människors oro för terrorattentat i vårt land. Frågan om radikaliserings och återvändande jihadister får inte negligeras eller förminskas. Dels behövs det ett starkt förebyggande arbete utan skygglappar, dels behövs det kraftfulla åtgärder för trygga våra medborgare från dem som radikaliserats.

Det enda som på kort sikt talar för att vi kan avvärja det är att Säpo, polisen och andra myndigheter lyckas upptäcka planer och personer innan terrorbrott begås. Därför måste myndigheter som försvarar vårt samhälle ges de resurser och befogenheter som behövs för att kunna klara av sin uppgift.

Vårt öppna samhälle bekämpas av terroristerna. De är beredda att göra vad som helst för att sprida rädsla och hat. Kampen kan bara vinnas om vi lyckas övervinna vår rädsla, slå undan hatet och samla oss till kraftfull handling.

Anders Ygeman! Detta är i högsta grad en trygghetsfråga. Låt inte Kulturdepartementet bidra till otryggheten i vårt land! Ta ansvar!

Herr talman! Avslutningsvis är det ingen nyhet för oss i denna kammarare att människor känner oro för att drabbas av brott. Det är heller ingen nyhet att regeringens största satsningar tycks dröja. Men det är nu situationen är ohållbar. När Christian Frödén, som jag hänvisade till tidigare, uppmanas ge ett råd till politiker säger han till Expressen: ”Ta ansvar, för medborgarnas skull med ökad upplevd otrygghet, och uppvärdera polisyrket både när det gäller resurser och löneutvecklingen.”

Herr talman! Frödén har helt rätt!

(Applåder)

Anf. 54 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Tack till samtliga riksdagspartier för den här diskussionen och speciellt till Moderaterna, som tog initiativet! Jag ska säga till Tomas Tobé att om han har den utvärdering från polisen som han talar om får han gärna sända den till mig, för när vi frågar det danska justitiedepartementet känner de inte till någon sådan utvärdering.

Det är bra att vi är överens om fundamenta. Vi ska ha skarpare och smartare lagstiftning. Vi ska satsa mer resurser och få fler poliser. Vi ska ha snabbare lagföring och inrätta jourdomstolar. Vi ska renodla polisverksamheten så att så många arbetsuppgifter som möjligt kan föras bort från polisen och polisen kan koncentrera sig på kärnuppgiften.

Jag tycker att den här debatten har gett uttryck för att det finns en bred enighet. Många kloka förslag har förts fram i debatten, förslag som det

Prot. 2016/17:82
17 mars

Svar på
interpellationer

finns anledning att titta närmare på. Det finns också en del mindre kloka förslag, men dem kan vi lämna därhän.

Min slutsats av den här debatten är att jag ändå vill sträcka ut en hand till alla demokratiska partier. Jag tror att det finns mer som förenar oss än som skiljer oss åt, och jag tror att vi gemensamt skulle kunna vidta kraftfulla åtgärder för att knäcka de kriminella gängen och den organiserade brottsligheten.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 9 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Proposition

2016/17:144 Tillsyn och kontroll på hälso- och miljöområdet inom försvaret

Skrivelse

2016/17:118 Riksrevisionens rapport om upprättandet av tillfälliga gränskontroller vid inre gräns

Redogörelse

2016/17:RR2 Riksrevisionens redogörelse om revisionsberättelsen över Sveriges riksbanks årsredovisning 2016

§ 10 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 16 mars

2016/17:372 Cementtillverkningens framtid

av *Jesper Skalberg Karlsson* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:373 Traktatsbundna försvarsförpliktelser

av *Hans Wallmark* (M)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:374 Konfliktavhållande försvarssamarbeten

av *Mikael Oscarsson* (KD)

till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2016/17:375 Missvisande statistik

av *Christian Holm Barenfeld* (M)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2016/17:376 Återvändande Daishkrigare

av *Johan Hedin* (C)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 16 mars

2016/17:1053 Ökat regelkrångel för företag

av *Sofia Fölster* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:1054 Säkra vägar för motorcyklar

av *Sten Bergheden* (M)

till statsrådet Anna Johansson (S)

2016/17:1055 Tidsåtgång för att få svenskt personnummer

av *Cecilie Tenffjord-Toftby* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2016/17:1056 Polisens arbete mot brott i sociala medier

av *Ellen Juntti* (M)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1057 Regeringens översyn av barnpornografibrottet

av *Ellen Juntti* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2016/17:1058 Evenemangslista

av *Rossana Dinamarca* (V)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2016/17:1059 Avskaffandet av danstillståndet

av *Rossana Dinamarca* (V)

till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:1060 Nordisk forskning inom välfärd för unga

av *Cassandra Sundin* (SD)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2016/17:1061 AT-UND och krav på att klargöra sin identitet

av *Johan Forssell* (M)

till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

§ 12 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 16 mars

2016/17:1016 Ungas företagsamhet

av *Jörgen Warborn* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2016/17:1015 Företagsamheten i Södermanland

av *Lotta Finstorp* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

Prot. 2016/17:82
17 mars

§ 13 Kammaren åtskildes kl. 12.43.

Sammanträdet leddes
av förste vice talmannen från dess början till ajourneringen kl. 10.06 och
av andre vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

BRITT-MARIE HARTVIG

/Olof Pilo

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
§ 3 Ärenden för hänvisning till utskott	1
§ 4 Svar på interpellation 2016/17:334 om fjärrstyrning av	
F 17G.....	2
Anf. 1 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S).....	2
Anf. 2 ALLAN WIDMAN (L).....	2
Anf. 3 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S).....	3
Anf. 4 ALLAN WIDMAN (L).....	4
Anf. 5 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S).....	5
Anf. 6 ALLAN WIDMAN (L).....	6
Anf. 7 Försvarsminister PETER HULTQVIST (S).....	6
§ 5 Svar på interpellation 2016/17:335 om upploppet i	
Rinkeby.....	7
Anf. 8 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	7
Anf. 9 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	8
Anf. 10 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	9
Anf. 11 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	9
Anf. 12 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	10
Anf. 13 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	11
Anf. 14 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	11
§ 6 Svar på interpellation 2016/17:340 om uppföljning av	
polisen	12
Anf. 15 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	12
Anf. 16 SAILA QUICKLUND (M).....	12
Anf. 17 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	13
Anf. 18 SAILA QUICKLUND (M).....	13
Anf. 19 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	14
Anf. 20 SAILA QUICKLUND (M).....	15
Anf. 21 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	15
§ 7 Svar på interpellation 2016/17:347 om Polismyndighetens	
ekonomi.....	15
Anf. 22 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	15
Anf. 23 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	16
Anf. 24 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	17
Anf. 25 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	17
Anf. 26 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	18
Anf. 27 KRISTER HAMMARBERGH (M).....	18
Anf. 28 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	18
Ajournering.....	19
Återupptaget sammanträde.....	19
§ 8 Aktuell debatt om tryggheten i Sverige.....	19
Anf. 29 TOMAS TOBÉ (M).....	19
Anf. 30 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	20
Anf. 31 TOMAS TOBÉ (M).....	21
Anf. 32 ADAM MARTTINEN (SD).....	22
Anf. 33 ANNIKA HIRVONEN FALK (MP).....	24

Anf. 34	JOHAN HEDIN (C)	25
Anf. 35	LINDA SNECKER (V)	26
Anf. 36	ROGER HADDAD (L)	28
Anf. 37	SOFIA DAMM (KD)	29
Anf. 38	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	31
Anf. 39	TOMAS TOBÉ (M)	32
Anf. 40	ADAM MARTTINEN (SD)	33
Anf. 41	ANNIKA HIRVONEN FALK (MP)	34
Anf. 42	JOHAN HEDIN (C)	35
Anf. 43	LINDA SNECKER (V)	36
Anf. 44	ROGER HADDAD (L)	37
Anf. 45	SOFIA DAMM (KD)	38
Anf. 46	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	39
Anf. 47	TOMAS TOBÉ (M)	40
Anf. 48	ADAM MARTTINEN (SD)	40
Anf. 49	ANNIKA HIRVONEN FALK (MP)	41
Anf. 50	JOHAN HEDIN (C)	41
Anf. 51	LINDA SNECKER (V)	42
Anf. 52	ROGER HADDAD (L)	42
Anf. 53	SOFIA DAMM (KD)	43
Anf. 54	Statsrådet ANDERS YGEMAN (S)	43
§ 9	Bordläggning	44
§ 10	Anmälan om interpellationer	44
§ 11	Anmälan om frågor för skriftliga svar	45
§ 12	Anmälan om skriftliga svar på frågor	45
§ 13	Kammaren åtskildes kl. 12.43.	46